

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۱/۱۲/۱۹

آزمون‌های سرانسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

سوالات آزمون

پایه یازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد کل سوالات: ۱۰۵	مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی ۲	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی ۲	۲۵	۲۱	۴۵	۲۵ دقیقه
۳	فیزیک ۲	۲۵	۴۶	۷۰	۳۰ دقیقه
۴	شیمی ۲	۲۵	۷۱	۹۵	۲۵ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

۱- اگر $a+b = \frac{\pi}{14}$ باشد، آنگاه حاصل $A = \sin(14a+13b) + \cos(6a+7b)$ برابر کدام است؟

- (۱) $\cos a + \cos b$ (۲) $\sin a - \sin b$ (۳) $\sin a + \sin b$ (۴) $\cos a - \cos b$

۲- اگر $A = \cos \frac{\pi}{11} + \cos \frac{2\pi}{11} + \dots + \cos \frac{10\pi}{11}$ و $B = \sin^2 \frac{\pi}{18} + \sin^2 \frac{2\pi}{18} + \sin^2 \frac{3\pi}{18} + \sin^2 \frac{4\pi}{18}$ باشند، آنگاه حاصل $A \times B$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) -۱

۳- اگر $\cot(\frac{9\pi}{2} - \alpha) = \frac{4}{3}$ باشد، آنگاه حاصل عبارت $A = \frac{\sin(\alpha - \frac{7\pi}{2}) - \sin(9\pi - \alpha)}{\cos(\frac{5\pi}{2} + \alpha) + \cos(5\pi - \alpha)}$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) $-\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) ۱

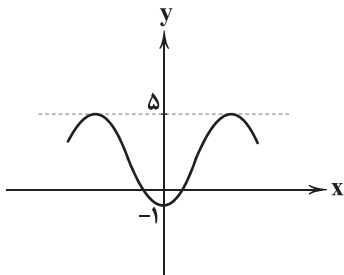
۴- اگر $\sin(\alpha + \frac{\pi}{6}) = \frac{3}{8}$ باشد، آنگاه حاصل $\tan(\frac{2\pi}{3} + \alpha)$ کدام است؟ ($0 < \alpha < \frac{\pi}{3}$)

- (۱) $\frac{\sqrt{55}}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{55}}{9}$ (۳) $-\frac{\sqrt{55}}{9}$ (۴) $-\frac{\sqrt{55}}{3}$

۵- حاصل عبارت $A = \cos(-72^\circ) + \cot(-60^\circ) + \tan(-54^\circ) + \sin(63^\circ)$ برابر کدام است؟

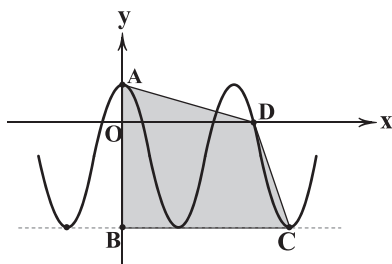
- (۱) $-\sqrt{3}$ (۲) $\sqrt{3}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$

۶- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a + b \cos x$ را نمایش می‌دهد. مقدار $f(\frac{14\pi}{3})$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۳/۵ (۳) ۴ (۴) ۴/۵

۷- نمودار تابع $y = 4 \cos x - 2$ به صورت مقابل است. مساحت چهارضلعی ABCD کدام است؟

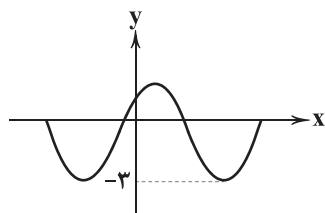

- (۱) $\frac{49\pi}{3}$ (۲) $\frac{50\pi}{3}$ (۳) $\frac{55\pi}{3}$ (۴) $\frac{56\pi}{3}$

۸- تابع $y = 1 - \cos(x + \frac{\pi}{6})$ در کدام بازه زیر یک‌به‌یک است؟

- (۱) $[\frac{\pi}{3}, \frac{4\pi}{3}]$ (۲) $[0, \frac{5\pi}{6}]$ (۳) $[-\pi, \frac{5\pi}{6}]$ (۴) $[-\frac{2\pi}{3}, \frac{\pi}{3}]$

۹- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a + b \sin(x + \frac{\pi}{6})$ به صورت مقابل است. مقدار $f(\frac{19\pi}{6})$ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) $-1 + \sqrt{3}$ (۳) $-1 - \sqrt{3}$ (۴) صفر

- ۱۰- نمودار تابع $y = 1 + \cos x$ در بازه $(-\frac{5\pi}{3}, -2\pi)$ چند مرتبه محور x ها را قطع می‌کند؟
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۱۱- نمودار تابع نمایی $f(x) = 2^{x+a} + b$ و خط $2x - y = 6$ روی محورهای مختصات هم‌دیگر را قطع می‌کنند. در این صورت مقدار b کدام است؟
 (۱) $\frac{25}{7}$ (۲) ۴ (۳) -۸ (۴) $-\frac{48}{7}$
- ۱۲- نمودار توابع $y_1 = 3^x - 1$ و $y_2 = 4(\sqrt{3})^x - 4$ در نقاط A و B متقاطع هستند. طول پاره خط AB کدام است؟
 (۱) $\sqrt{74}$ (۲) $\sqrt{62}$ (۳) $\sqrt{72}$ (۴) $\sqrt{68}$
- ۱۳- اگر $(\frac{625}{256})^{x+3} = (\frac{5}{8})^{2x}$ باشد، آن‌گاه حاصل $\sqrt{2-x} + \sqrt{18+x}$ کدام است؟
 (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۰
- ۱۴- اگر مجموعه جواب معادله $4^{x^2} = (\frac{1}{25})^{x^2 - 2x}$ را با A و مجموعه جواب نامعادله $(\frac{1}{8})^{x-y} > (\frac{1}{8})^{5-2x}$ را با B نمایش دهیم، مجموعه $A \cap B$ شامل چند عضو است؟
 (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳
- ۱۵- اگر $\log_{f_8} 72 = a$ باشد، آن‌گاه حاصل عبارت $\log_{f_4} 36$ برحسب a کدام است؟
 (۱) $\frac{6a-2}{a+3}$ (۲) $\frac{3a-2}{a-3}$ (۳) $\frac{6a+3}{a-3}$ (۴) $\frac{6a-3}{a+3}$
- ۱۶- دامنه تابع $y = \log_{|x|-2}(x^2 - x - 6)$ شامل چند عدد طبیعی نیست؟
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۱۷- اگر $\frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{y}{4} - x \log_4(\frac{1}{\sqrt{2}})$ باشد، آن‌گاه حاصل $\log_8(8x+2)$ کدام است؟
 (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{4}{3}$
- ۱۸- اگر $\log_p a = 0/16$ و $\log_b 8 = 2/25$ باشد، حاصل $\log_{f_a} b$ کدام است؟
 (۱) $\frac{50}{81}$ (۲) $\frac{100}{3}$ (۳) $\frac{125}{81}$ (۴) $\frac{50}{3}$
- ۱۹- اگر $\log_{(x+1)}(x+2) = \frac{5}{4} - \log_{(x+2)}(x+1)$ باشد، آن‌گاه مقدار x کدام است؟
 (۱) $\frac{-1-\sqrt{5}}{2}$ (۲) $\frac{-1+\sqrt{5}}{2}$ (۳) $\frac{-1+\sqrt{3}}{2}$ (۴) معادله ریشه ندارد.
- ۲۰- اگر $(\frac{1}{27})^3 = 3^{3x+2} + 15 + 3x$ و $\log_p(y-1) = 15 + 3x$ باشد، مقدار y کدام است؟
 (۱) ۸۰ (۲) ۸۱ (۳) ۸۲ (۴) ۸۳

۲۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول، انواع مرگ یاخته‌ای که در از بین رفتن یاخته‌های آسیب‌دیده بدن انسان مؤثر است، می‌شود.»

(۱) در همه - پاسخی موضعی در محل آسیب بافتی ایجاد

(۲) فقط در بعضی از - به یاخته‌ها در شرایط تصادفی علائمی ارسال

(۳) در همه - فعالیت گروهی از یاخته‌های ایمنی خط دوم بدن تشدید

(۴) فقط در بعضی از - طی چند دقیقه، پروتئین‌های تخریب‌کننده باعث مرگ یاخته

۲۲- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور نامناسبی تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول، هورمون در یک سالم و بالغ منجر به می‌شود.»

(۱) LH - زن - خروج مام یاخته ثانویه همراه با تعدادی از یاخته‌های انبانکی از تخمدان

(۲) FSH - زن - نزدیک شدن انبانک به دیواره تخمدان

(۳) LH - مرد - افزایش تقسیم رشتان یاخته‌های زام یاخته

(۴) FSH - مرد - فشرده شدن هسته در سر زامه‌ها

۲۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«به طور طبیعی در رابطه با انجام تقسیم میوز و تقسیم سیتوپلاسم در یک یاختهٔ دیپلوئید انسان، بلافاصله از مرحله‌ای که ممکن نیست»

- (۱) بعد - فاصله گرفتن کروماتیدهای خواهری از یکدیگر رخ می‌دهد - در یاخته، دو کروموزوم جنسی وجود داشته باشد.
- (۲) بعد - یک مجموعه کروموزوم در استوای یاخته استقرار می‌یابد - تعداد کروموزوم‌ها در یاخته با یاختهٔ دیپلوئید اولیه برابر باشد.
- (۳) قبل - کروموزوم‌های همتا از هم جدا شده و به سمت قطبین یاخته حرکت می‌کنند - آرایش تترادها در استوای یاخته را ببینیم.
- (۴) قبل - حرکت سانتیریول‌ها به قطبین در یاخته‌ای با کروموزوم‌های همتا دیده می‌شود - ساختارهای چهارکروماتیدی به استوای یاخته کشیده شوند.

۲۴- کدام گزینه، عبارت زیر را در ارتباط با یک یاختهٔ جانوری به درستی تکمیل می‌کند؟

«در مرحلهٔ نوعی تقسیم میوزی که قبل از آن مرحلهٔ اینترفاز به طور کامل سپری است،»

- (۱) حرکت سانتیریول‌ها به قطبین یاخته - نشده - کروموزوم‌های همتا از طول در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند.
- (۲) واجد فشرده‌ترین کروموزوم‌ها برای نخستین بار در - شده - چهارتایه‌ها در استوای یاخته روی رشته‌های دوک قرار می‌گیرند.
- (۳) تخریب رشته‌های دوک - نشده - دو هسته با کروموزوم‌های دوکروماتیدی در دو قطب یاخته تشکیل می‌شود.
- (۴) کوتاه شدن رشته‌های دوک بین سانتیریول‌های - شده - دو رشتهٔ پروتئینی دوک تقسیم متصل به هر سانترومر هستند.

۲۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در یک مرد سالم و بالغ، نوعی ترکیب شیمیایی که از غده‌ای ترشح می‌شود، ممکن است»

- (۱) با لوله‌های پر پیچ‌وخم فراوان - تحت تأثیر تنظیم بازخوردی مثبت بر ترشح هورمون‌های هیپوفیز اثر بگذارد.
- (۲) در پشت مثانه برای تأمین انرژی اسپرم‌ها - مستقیماً به میزراه وارد شود.
- (۳) درون ریز به اندازهٔ یک نخود - تنها با تأثیر هورمون هیپوتالاموس، ترشحات خود را تنظیم کند.
- (۴) در زیر مثانه و چسبیده به آن - بر اثر عفونت و التهاب غده، دچار تغییر شود.

۲۶- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در یک مرد بالغ، به دنبال با هم ماندن یک کروموزوم در مرحلهٔ آنافاز تقسیم میوز تنها یک یاختهٔ در فرایند اسپرم‌زایی، به طور حتم اسپرم‌هایی ایجاد می‌شوند که»

- (۱) انجام‌دهندهٔ میوز ۱ در بیضه - دارای ۲۳ کروموزوم در هستهٔ خود هستند.
- (۲) انجام‌دهندهٔ میوز ۲ در بیضه - هر کروموزوم آن‌ها دارای ۴ رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی می‌باشد.
- (۳) هاپلوئید دارای کروموزوم مضاعف در بیضه - توانایی تشکیل یاختهٔ تخم با عدد کروموزومی طبیعی پس از لقاح با تخمک را دارند.
- (۴) حاصل از میتوز اسپرماتوگونی - در صورت لقاح با تخمک طبیعی، جنین مبتلا به نشانگان داون را ایجاد می‌کنند.

۲۷- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در دورهٔ جنسی یک خانم جوان و سالم، در زمانی که یاخته‌های تغذیه‌کنندهٔ اووسیت»

- (الف) در ابتدای دورهٔ جنسی قرار دارند، ترشح هورمون آزادکننده رو به کاهش است.
- (ب) با یاخته‌های دیوارهٔ تخمدان تماس دارند، ترشح پروژسترون به حداکثر میزان خود می‌رسد.
- (ج) در پی پارگی دیوارهٔ تخمدان از ساختار انبانک خارج می‌شوند، جسم قطبی مشاهده می‌شود.
- (د) اطراف مام‌یاخته‌ای (اووسیتی) با موقعیت مرکزی قرار دارند، افزایش زیاد هورمون تخمدانی مانع ترشح زیاد LH و FSH می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۸- کدام موارد دربارهٔ هر اسپرماتوسیت (زام‌یاخته) موجود در لولهٔ اسپرم‌ساز یک فرد بالغ و سالم درست است؟

(الف) با تقسیم خود، یاخته‌های هاپلوئید می‌سازد.

(ب) ضمن تقسیم می‌تواند کروموزوم‌های همتا را از هم جدا کند.

(ج) تعداد کروماتیدهای آن‌ها برابر با تعداد سانترومرها می‌باشد.

(د) به طور حتم دارای کروموزومی می‌باشد که قطعاً در زنان وجود ندارد.

(ه) هر کروموزوم آن چهار رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی دارد.

(۱) «ب» و «ج» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» و «ه» (۴) «ب» و «ه»

- ۲۹- با توجه به فرایندهای تولیدمثل در انسان، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- (۱) تعداد رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی فام‌تن‌های هستهٔ یاختهٔ اسپرماتوسیت (زام‌یاخته) ثانویه در مردی بالغ و سالم با تعداد این نوع رشته‌ها در فام‌تن‌های هستهٔ اولین جسم قطبی در زنی بالغ و سالم برابر نیست.
- (۲) میزان سیتوپلاسم در یاختهٔ اسپرماتید (زام‌یاختک) تازه‌تشکیل‌شده از مقدار سیتوپلاسم در یاختهٔ اووسیت (مام‌یاخته) اولیهٔ ایجادشده در هر دورهٔ جنسی در زنی بالغ کم‌تر است.
- (۳) به طور معمول در زنان سالم با افزایش سن، عادت ماهانه متوقف شده و ترشح هورمون‌های جنسی در آنان نیز دیگر صورت نمی‌گیرد.
- (۴) هورمونی که در زنان مهم‌ترین عامل تخمک‌گذاری محسوب می‌شود، در صورت افزایش در مردان بالغ و سالم، می‌تواند سبب افزایش ترشح از یاخته‌هایی در بین لوله‌های زامه‌ساز شود.
- ۳۰- چند مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
- «در دستگاه تولیدمثل زنی بالغ و سالم، هر مام‌یاخته‌ای که»
- (الف) فام‌تن‌های آن دوفامینگی هستند، تنها در تخمدان قابل رؤیت می‌باشد.
- (ب) در درون تخمدان به وجود آمده است، از تقسیم میتوز یاختهٔ قبلی خود ایجاد شده است.
- (ج) توسط یاخته‌هایی دیپلوئید احاطه شده است، درون تخمدان به وجود آمده است.
- (د) در فام‌تن‌هایش دو نیمهٔ مشابه یک‌دیگر دارد، به دنبال تقسیم خود، یاخته‌ای با فام‌تن‌های تک‌فامینگی را به وجود می‌آورد.
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۳۱- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
- «به طور معمول، در پایان نیمهٔ چرخهٔ جنسی زنان،»
- (۱) دوم - از فعالیت ترشحات تخمدان کاسته شده است.
- (۲) اول - مام‌یاختهٔ اولیه، اولین تقسیم میوز خود را کامل می‌کند.
- (۳) دوم - بر فعالیت ترشحات بزرگ‌ترین بخش غدهٔ هیپوفیز افزوده می‌شود.
- (۴) اول - فولیکول‌های جدید در تخمدان، تحت تأثیر هورمون محرک خود قرار می‌گیرند.
- ۳۲- چند مورد در ارتباط با نشانگان (سندرم) داون صادق است؟
- (الف) امکان تشخیص این سندرم در نتیجهٔ بررسی کاربوتیپ افراد وجود دارد.
- (ب) درون همهٔ یاخته‌های بدن افراد مبتلا به نشانگان داون، ۴۷ فام‌تن (کروموزوم) وجود دارد.
- (ج) احتمال تولد فرزند مبتلا به این بیماری، در مادری ۴۵ ساله حدود سه برابر مادر ۴۰ ساله است.
- (د) تعداد بزرگ‌ترین کروموزوم‌های موجود در کاربوتیپ فرد مبتلا به این سندرم، یکی بیشتر از افراد عادی است.
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۳۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟
- «در دیوارهٔ لوله‌های اسپرم‌ساز یک مرد بالغ، پس از ، می‌توان را مشاهده کرد.»
- (۱) تشکیل تتراد در اسپرماتوسیت ثانویه - ایجاد یاخته‌هایی هاپلوئید با کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی
- (۲) تکمیل تقسیم در نوعی یاختهٔ هاپلوئید با کروموزوم‌های مضاعف - ایجاد اسپرم به دنبال تقسیم اسپرماتید
- (۳) هر تقسیم میتوز، بلافاصله - یاخته‌هایی با قابلیت تشکیل ساختارهایی چهار کروموزومی
- (۴) تقسیم هر یاختهٔ دیپلوئید موجود در دیواره - اتصال یاخته‌های حاصل به یک‌دیگر
- ۳۴- چند مورد در ارتباط با غده‌های سازندهٔ مایع منی در یک مرد سالم و بالغ، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟
- «هر غده‌ای که»
- (الف) به تعداد دو عدد یافت می‌شود، بلافاصله در پشت کیسه‌ای ماهیچه‌ای قرار گرفته است که ادرار را موقتاً ذخیره می‌کند.
- (ب) ترشحات قلیایی دارد، مخصوص قلیایی کردن مجاری خروج اسپرم در بدن مرد است.
- (ج) ترشحاتش انرژی لازم برای فعالیت اسپرم‌ها را تأمین می‌کند، محتویات خود را مستقیماً به میزراه وارد می‌کند.
- (د) محتویات خود را به میزراه وارد می‌کند، به تعداد دو عدد و به صورت فرینه دیده می‌شود.
- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) صفر
- ۳۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟
- «هر یاخته که در طی مراحل تخمک‌زایی و با تقسیم نامساوی سیتوپلاسم به وجود آمده و در مراحل رشد و نمو جنین فاقد نقش است،»
- (۱) تعداد فامینک (کروماتید)‌هایش، دو برابر تعداد سانترومرهایش است.
- (۲) در صورت لقاح با اسپرم و جایگزینی در رحم، تودهٔ یاخته‌ای بی‌شکلی ایجاد می‌شود.
- (۳) عدد کروموزومی آن، مشابه یاخته‌ای در دیوارهٔ لولهٔ اسپرم‌ساز است که با تمایز خود اسپرم می‌سازد.
- (۴) در محلی از دستگاه تولیدمثل زن به وجود می‌آید که در ابتدای خود شیپورمانند است.

۳۶- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در مرحله رشتمان (میتوز) مرحله کاستمان (میوز)،»

(۱) متافاز - همانند - پروفاز ۱ - سانترومر کروموزوم‌ها، از یک طرف به رشته‌های دوک متصل است.

(۲) پروفاز - برخلاف - تلوفاز ۱ - نمی‌توان کنار هم قرار گرفتن کروموزوم‌های هم‌تا از طول را مشاهده کرد.

(۳) آنافاز - برخلاف - آنافاز ۱ - دو برابر شدن موقتی عدد کروموزومی در یاخته دیده می‌شود.

(۴) پروفاز - همانند - پروفاز ۱ - پوشش هسته و شبکه آندوپلاسمی به طور کامل تخریب می‌شوند.

۳۷- دو یاخته حاصل از تقسیم یک اسپرماتوگونی در لوله‌های اسپرم‌ساز یک فرد بالغ و سالم از نظر با یکدیگر تفاوت و از نظر به یکدیگر شباهت دارند.

(۱) تعداد رشته‌های دوک متصل‌شونده به هر سانترومر آن - مضاعف کردن تعداد کروموزوم‌های خود در مرحله S چرخه یاخته‌ای

(۲) تماس با یاخته‌های هدف هورمون LH - مضاعف کردن ساختارهای دارای ۲۷ ریزلوله پروتئینی در کوتاه‌ترین مرحله اینترفاز

(۳) اتصال به یاخته‌های دیپلوئیدی و هاپلوئیدی مجاور - قرار دادن کروموزوم‌های فشرده خود در یک ردیف در وسط سیتوپلاسم

(۴) تجزیه کامل پوشش دو لایه هسته در مرحله پروفاز تقسیم - محافظت توسط بزرگ‌ترین یاخته دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز

۳۸- چند مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در شرایط طبیعی، هر یاخته‌ای در دیواره لوله زامه‌ساز یک مرد سالم و بالغ که فاقد توانایی انجام فرایند بیگانه‌خواری بوده، هیچ‌گاه از بیضه خارج نشده و دارد، به طور مستقیم از تقسیم نوعی یاخته به وجود آمده است.»

(الف) تیره‌ترین هسته را نسبت به سایر یاخته‌های این دیواره - دارای هر دو نوع فام‌تن جنسی

(ب) بیشترین فاصله را از مجرای این لوله - جداکننده فام‌تن‌های هم‌تا از یکدیگر در تقسیم هسته

(ج) در بخشی از حیات خود زائده‌ای طویل و دم‌مانند - فاقد گیرنده برای هورمون‌های محرک جنسی

(د) مجموعه فام‌تنی و تعداد فام‌تن برابری با یاخته والدی خود - واجد بیشترین میزان فشردگی در هسته

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۹- در فرایند تخمک‌زایی یک خانم سالم و بالغ، هر یاخته‌ای که کمر بند انقباضی واجد اکتین و میوزین را در میانه سیتوپلاسم تشکیل نمی‌دهد، چند مورد از مشخصات زیر را داراست؟

(الف) از تقسیم سیتوپلاسم نوعی یاخته واجد کروموزوم‌های مضاعف در مرحله پروفاز تقسیم تشکیل می‌شود.

(ب) به سانترومر هر فام‌تن در نخستین مرحله تقسیم بیش از یک رشته دوک متصل می‌گردد.

(ج) پس از همانندسازی از محتوای وراثتی، هسته ساختارهای استوانه‌ای عمود بر هم را مضاعف می‌کند.

(د) در نوعی فرایند زیستی به دنبال تجزیه برخی پروتئین‌های سانترومر، تعداد مجموعه‌های کروموزومی را افزایش می‌دهد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴۰- کدام گزینه درباره اندام‌های ضمیمه دستگاه تولیدمثل مرد صحیح است؟

(۱) اولین لوله‌ای که دارای زامه متحرک است، پیچیده بوده و زامه‌ها باید حداقل ۳۶ ساعت در آن بمانند تا توانایی حرکت پیدا کنند.

(۲) اولین غده‌ای که ترشحات خود را به زامه‌ها اضافه می‌کند، پایین‌تر از مثانه قرار داشته و برای زامه‌ها انرژی فراهم می‌کند.

(۳) اولین اندامی که در ارتباط با زامه‌های غیرمتحرک قرار می‌گیرد تحت تأثیر هیپوفیز، رشد استخوان را افزایش می‌دهد.

(۴) اولین مجرای که مایع منی درون آن دیده می‌شود، در طول خود دو برآمدگی داشته و ادرار را از بدن خارج می‌کند.

۴۱- در نوعی یاخته گیاهی، طی فرایند تقسیم که با کاهش عدد کروموزومی همراه است، در حد فاصل مرحله‌ای که ساختارهای واجد ۸ رشته پلی‌نوکلئوتیدی در استوای یاخته قرار می‌گیرند تا مرحله‌ای که تعداد مجموعه‌های کروموزومی موجود در یاخته دو برابر می‌گردد، کدام مورد روی می‌دهد؟

(۱) فاصله گرفتن کروموزوم‌های دوکروماتیدی برخلاف تشکیل پوشش در اطراف کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی

(۲) قرارگیری کروموزوم‌های مضاعف در سطح استوایی یاخته برخلاف اتصال هر سانترومر به دو رشته دوک پروتئینی

(۳) افزایش فشردگی ساختارهای چهارکروماتیدی و شروع تجزیه پوشش هسته

(۴) قرارگیری سانتربول‌ها در حداکثر فاصله از یکدیگر همانند تشکیل کمر بندی از رشته‌های پروتئینی انقباضی زیر غشای فسفولیپیدی

۴۲- چند مورد، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«در هر مرحله از فرایند تقسیم کاستمان در یاخته گیاهی که، به طور معمول»

(الف) تعداد کروموزوم‌ها به طور موقت افزایش پیدا می‌کند - جدا شدن کروموزوم‌های هم‌ساخت، دور از انتظار است.

(ب) به هر سانترومر، یک رشته پروتئینی دوک تقسیم متصل می‌باشد - هر کروموزوم دارای دو عدد مولکول دنا (DNA) می‌باشد.

(ج) کروموزوم‌های مضاعف‌شده از یکدیگر جدا می‌شوند - تشکیل پوشش هسته اطراف کروموزوم‌های دوکروماتیدی قابل انتظار است.

(د) به دنبال حرکت سانتربول‌ها، رشته‌های دوک تشکیل می‌شوند - تخریب پوشش هسته اطراف کروموزوم‌های دوکروماتیدی قابل انتظار است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴۳- کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب تکمیل می‌کند؟

«به طور معمول به دنبال در دستگاه تولیدمثلی ، ممکن»

- (۱) کاهش میزان هورمون مؤثر بر رشد و تمایز فولیکول - مردان - نیست، اسپرم‌هایی با سیتوپلاسم زیاد و هسته غیرفشرده به لوله اپیدیدیم وارد شوند.
- (۲) افزایش ترشح هورمون FSH - مردان - است، تغییراتی در رویش موهای روی صورت مشاهده شود.
- (۳) افزایش یکباره هورمون مؤثر بر تسهیل و تمایز مسیر اسپرم‌زایی - زنان - است، بخش اعظمی از یاخته‌های تغذیه‌کننده اووسیت از فضای تخمدانی خارج شوند.
- (۴) کاهش هورمونی جنسی که در مردان تنها توسط یاخته‌های فوق کلیه ترشح می‌شود - زنان - نیست، میزان پایداری دیواره داخلی تخمدان کم‌تر شده و بقایای مویرگ‌های خونی آن از واژن دفع شود.

۴۴- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر به طور مناسب بیان شده است؟

«در دستگاه تولیدمثلی زنی سالم و بالغ، پیش از افزایش رخ می‌دهد.»

- (الف) وسعت سیتوپلاسم یاخته‌های فولیکولی در نیمه اول دوره جنسی، اتصال هورمون LH به گیرنده خود در این یاخته‌ها
- (ب) ترشح انواع هورمون‌های جنسی از تخمدان‌ها، افزایش ساخت هورمون‌های محرک جنسی از بخش پیشین غده هیپوفیز
- (ج) پاره شدن دیواره تخمدان در پی اثرپذیری از نوعی هورمون محرک جنسی، افزایش تعداد کروموزوم‌های اووسیت اولیه در دوره جنسی
- (د) میزان و حجم یاخته‌های اطراف اووسیت ثانویه در اوایل دوره جنسی، کاهش چین خوردگی‌ها و اندوخته خونی دیواره داخلی رحم

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۴۵- همه گزینه‌های بیان شده برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؛ به جز:

«در بدن مردی سالم و بالغ، در دیواره لوله اسپرم‌ساز، هر یاخته‌ای که قطعاً»

- (۱) قادر به تبدیل هسته دولا به دو هسته تک‌لاد می‌باشد - از ابتدای تشکیل خود با یاخته دیگری دارای اتصالات سیتوپلاسمی است.
- (۲) بیشترین فاصله را از یاخته‌های سازنده هورمون تستوسترون داشته و تیره‌ترین هسته را دارد - حداقل در بخشی از زندگی خود تاژک دارد.
- (۳) قابلیت جدا کردن کروماتیدهای خواهری از یکدیگر را دارد - دارای بیش از یک مجموعه کروموزومی می‌باشد.
- (۴) در هسته خود یک نوع کروموزوم جنسی داشته و در بخشی از حیات خود زائده‌ای طویل دارد - فاقد گیرنده برای هورمون‌های محرک جنسی است.

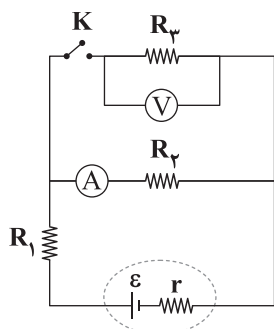

DriQ.com

فیزیک

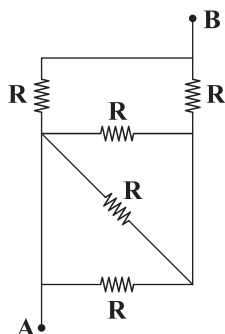
۴۶- در مدار شکل زیر با بستن کلید K، اعداد آمپرسنج و ولت‌سنج چگونه تغییر می‌کنند؟ (ولت‌سنج و آمپرسنج آرمانی هستند.)

- (۱) افزایش - کاهش
- (۲) کاهش - افزایش
- (۳) کاهش - کاهش
- (۴) افزایش - افزایش

۴۷- در مدار شکل زیر، حداکثر توان قابل تحمل هر یک از مقاومت‌ها 240 W می‌باشد. حداکثر توان این مجموعه برای این‌که هیچ‌یک از

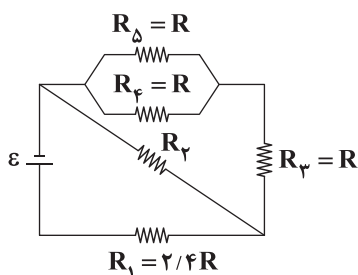
مقاومت‌ها آسیب نبینند، چند وات است؟

- (۱) 420
- (۲) 460
- (۳) 480
- (۴) 240

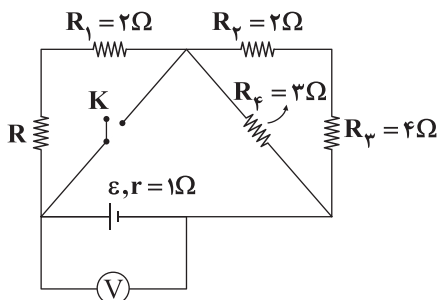
۴۸- در مدار شکل زیر، اگر توان مصرفی در مقاومت R_p برابر توان مصرفی در مقاومت R_p باشد، مقاومت معادل مدار برابر چند R می شود؟

- ۱ (۱)
۳ (۲)
۳/۳ (۳)
۱/۵ (۴)

۴۹- در مدار شکل زیر با بستن کلید K ، عددی که ولتسنج نشان می دهد، ۲۰ درصد کاهش می یابد. مقدار مقاومت R در کدام گزینه به درستی

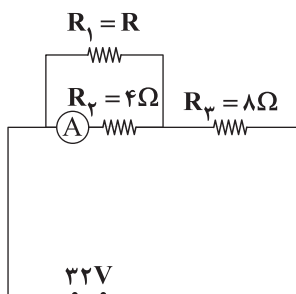
آمده است؟ (ولتسنج، آرمانی است.)

- ۱ (۱)
۴ (۲)
۶ (۳)
۸ (۴)

۵۰- در مدار شکل زیر، اگر آمپرسنج جریان ۲ آمپر را نشان دهد، انرژی مصرفی در مقاومت R در مدت زمان ۹۰ دقیقه چند کیلووات ساعت

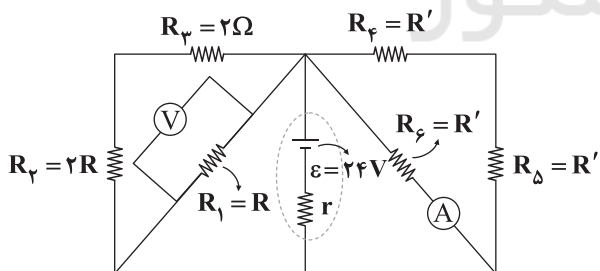
است؟ (آمپرسنج را ایده آل در نظر بگیرید.)

- ۱۲ (۱)
 12×10^{-3} (۲)
۸ (۳)
 8×10^{-3} (۴)

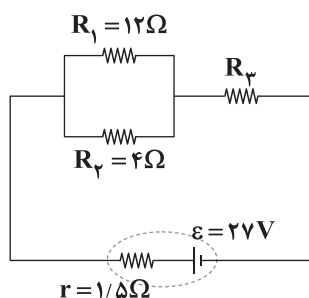
۵۱- در مدار شکل زیر، اگر جریان عبوری از مقاومت R_p برابر با ۱ آمپر باشد و ولتسنج و آمپرسنج ایده آل به ترتیب اعداد ۱۰ ولت و ۱ آمپر را

نشان دهند، توان خروجی باتری برابر با چند وات است؟

- ۱۰ (۱)
۵۰ (۲)
۱۵ (۳)
۲۵ (۴)

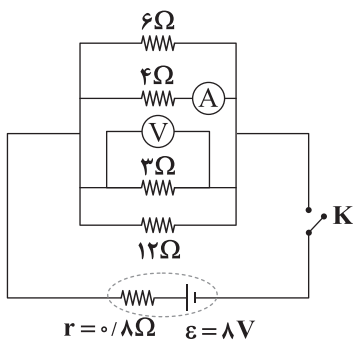
۵۲- در مدار شکل زیر اگر توان مصرفی مقاومت R_p ، ۲ برابر توان مصرفی مقاومت R_p باشد، توان تولیدی باتری چند وات است؟

- ۵۴ (۱)
۱۰۰ (۲)
۴۵ (۳)
۸۱ (۴)

۵۳- در مدار شکل زیر با بستن کلید K، اعدادی که ولتسنج و آمپرسنج ایده آل نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چپ برحسب واحد SI در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

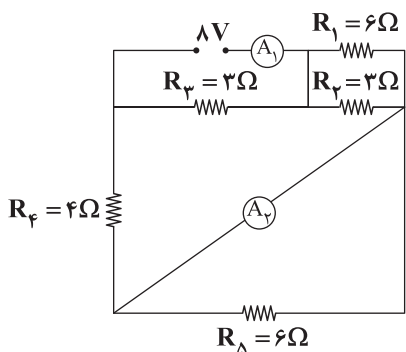
$$1/2 \text{ و } 4/8 \text{ (۱)}$$

$$1/6 \text{ و } 4/2 \text{ (۲)}$$

$$1/2 \text{ و } 4/2 \text{ (۳)}$$

$$1/6 \text{ و } 4/8 \text{ (۴)}$$

۵۴- در مدار شکل زیر، اعدادی که آمپرسنج‌های ایده آل A_1 و A_2 نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چپ برحسب آمپر در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

درستی آمده‌اند؟

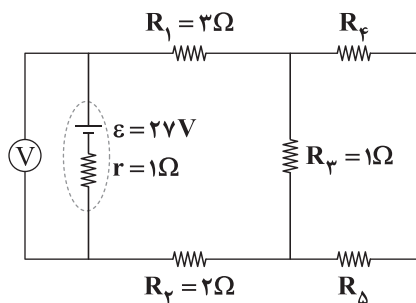
$$\frac{2}{3} \text{ و } 2 \text{ (۱)}$$

$$\frac{8}{3} \text{ و } 4 \text{ (۲)}$$

$$\frac{4}{3} \text{ و } 4 \text{ (۳)}$$

$$\frac{4}{3} \text{ و } 2 \text{ (۴)}$$

۵۵- در مدار شکل زیر، ولتسنج عدد $23V$ را نشان می‌دهد و توان مصرفی مقاومت $R_φ$ برابر 2 وات است. اندازه مقاومت $R_δ$ چند اهم است؟

(ولتسنج را ایده آل در نظر بگیرید.)

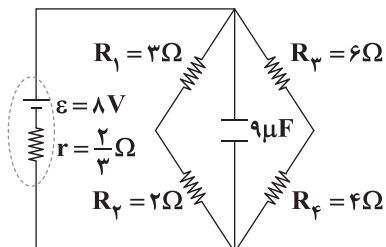
$$3 \text{ (۱)}$$

$$1 \text{ (۲)}$$

$$0.5 \text{ (۳)}$$

$$2 \text{ (۴)}$$

۵۶- در مدار شکل زیر، خازن به طور کامل شارژ شده است. انرژی ذخیره شده در خازن چند میکروژول است؟

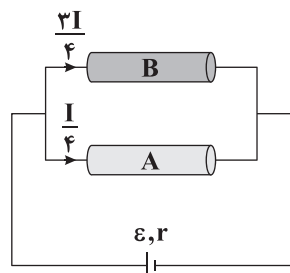
$$100 \text{ (۱)}$$

$$80 \text{ (۲)}$$

$$200 \text{ (۳)}$$

$$400 \text{ (۴)}$$

۵۷- مطابق شکل زیر، دو سیم رسانای فلزی با طول یکسان به باتری متصل هستند. اگر مقاومت ویژه سیم A، 6 برابر مقاومت ویژه سیم B باشد، شعاع مقطع سیم B، چند برابر شعاع مقطع سیم A است؟

$$\frac{1}{2} \text{ (۱)}$$

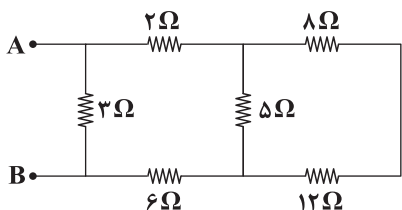
$$2 \text{ (۲)}$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ (۳)}$$

$$\sqrt{2} \text{ (۴)}$$

۵۸- در مدار شکل زیر، اگر از مقاومت ۸ اهمی جریان ۱ آمپر عبور کند، از مقاومت ۳ اهمی چه جریانی عبور می‌کند؟

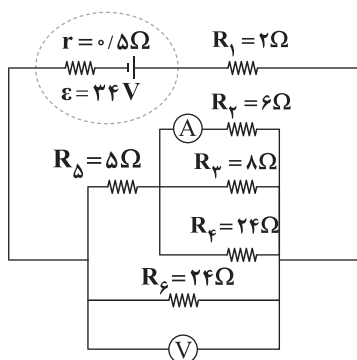
(۱) ۸

(۲) ۱۲

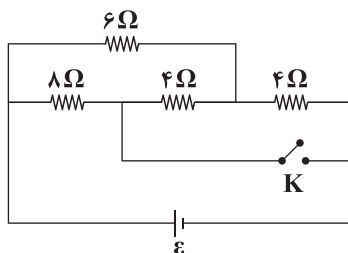
(۳) ۱۸

(۴) ۲۰

۵۹- در مدار شکل زیر، اعدادی که آمپرسنج و ولتسنج ایده‌آل نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چپ برحسب SI در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

(۱) $\frac{3}{2}$ و ۲۴(۲) $\frac{3}{8}$ و ۳۲(۳) $\frac{3}{2}$ و ۲۴(۴) $\frac{3}{8}$ و ۲۸

۶۰- در مدار شکل زیر با بستن کلید K، مقاومت معادل مدار چند اهم و چگونه تغییر می‌کند؟

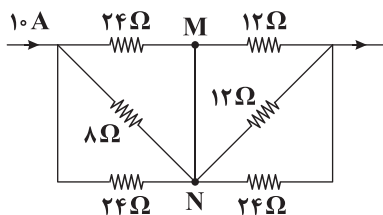
(۱) ۲ - کاهش

(۲) ۴ - افزایش

(۳) ۴ - کاهش

(۴) ۲ - افزایش

۶۱- شکل زیر، قسمتی از مداری را نشان می‌دهد. جریان عبوری بین دو نقطه M و N، چند آمپر و در کدام جهت است؟

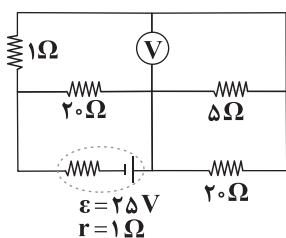
(۱) M به N - ۴

(۲) M به N - ۲

(۳) N به M - ۴

(۴) N به M - ۲

۶۲- در مدار زیر، ولتسنج ایده‌آل چند ولت را نشان می‌دهد؟

(۱) ۴

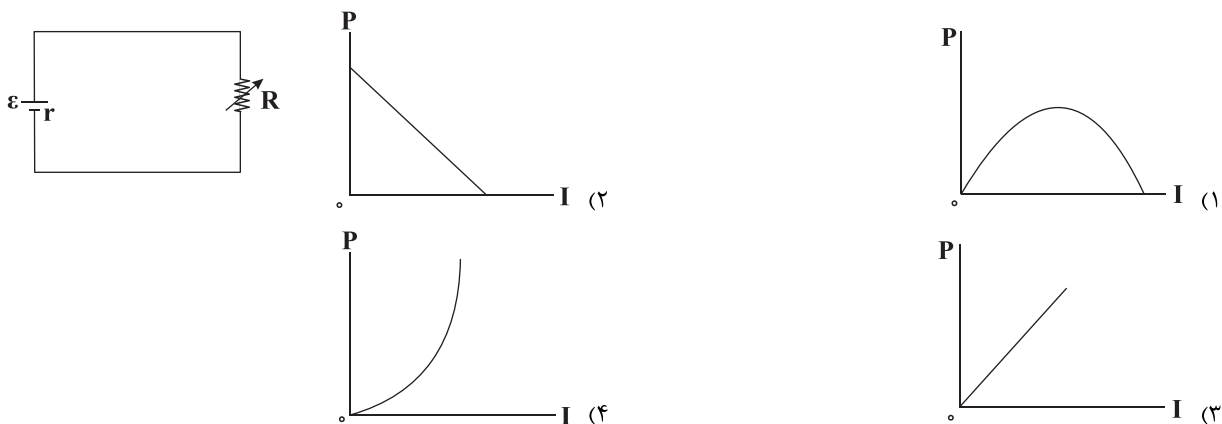
(۲) ۲۰

(۳) ۱۶

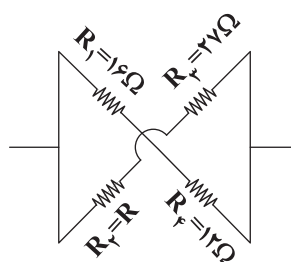
(۴) ۱۲

۶۳- نمودار داده شده در کدام گزینه، تغییرات توان مصرفی در مقاومت R را بر حسب تغییرات شدت جریان الکتریکی مدار درست نشان می‌دهد؟

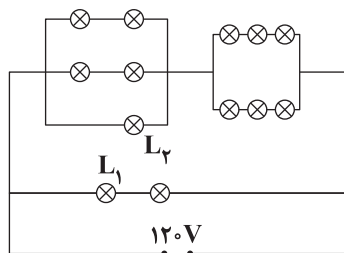

۶۴- شکل زیر قسمتی از یک مدار را نشان می‌دهد. مقاومت R چند اهم باشد تا توان مصرفی در مقاومت‌های R_p و R_f با هم برابر شوند؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۸
(۳) ۱۵
(۴) ۱۲

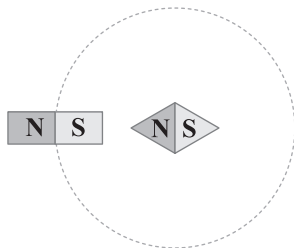
۶۵- در مدار شکل زیر، تمام لامپ‌ها مشابه و دارای مشخصات $(۸۰W, ۲۴۰V)$ می‌باشند. توان مصرفی لامپ‌های L_1 و L_2 به ترتیب از راست به

چپ چند وات هستند؟

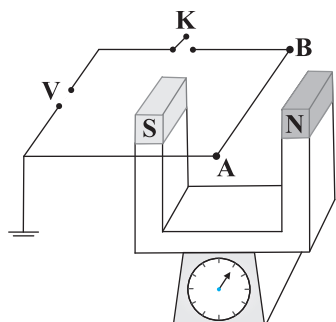
- (۱) ۲۰ و ۱/۲۵
(۲) ۵ و ۱/۲۵
(۳) ۵ و ۲/۵
(۴) ۲۰ و ۲/۵

۶۶- یک آهن‌ربای میله‌ای و یک عقربه مغناطیسی، مطابق شکل زیر قرار دارند. آهن‌ربای میله‌ای می‌تواند آزادانه و به آرامی حول محور قائم و در یک مسیر دایره‌ای شکل یک دور کامل به دور عقربه مغناطیسی بچرخد. در این حرکت، عقربه مغناطیسی چند درجه دوران می‌کند؟

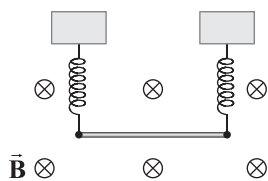

- (۱) ۱۸۰
(۲) ۳۶۰
(۳) ۹۰
(۴) ۷۲۰

۶۷- در شکل زیر سیم AB به طول ۱ متر به طور عمود در میدان مغناطیسی یکنواخت بین دو قطب آهن‌ربا به بزرگی $۰/۰۴T$ قرار دارد. قبل از بستن کلید K ، ترازو عدد $۱۰N$ را نشان می‌دهد. اگر پس از بستن کلید K جریان $۵A$ و در جهت A به B از سیم عبور کند، در این حالت ترازو چند نیوتون را نشان می‌دهد؟

- (۱) ۹/۸
(۲) ۱۰
(۳) ۱۰/۲
(۴) ۱۲

۶۸- مطابق شکل زیر، میله‌ای رسانا و توپر به شعاع مقطع 0.2mm و چگالی $\frac{5}{3}\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ درون میدان

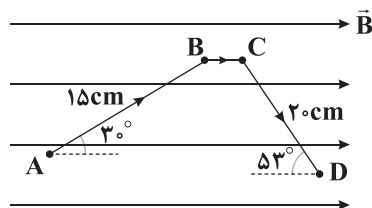
مغناطیسی یکنواخت \vec{B} به بزرگی 3mT از دو نیروسنج آویزان است. جریان چند آمپر و در کدام جهت

از میله عبور کند تا نیروسنج‌ها عدد صفر را نشان دهند؟ ($g = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$, $\pi = 3$)

(۱) راست - ۲ (۲) راست - ۴

(۳) چپ - ۲ (۴) چپ - ۴

۶۹- مطابق شکل زیر، سیم ABCD درون میدان مغناطیسی یکنواخت \vec{B} به بزرگی 0.5T قرار دارد. اگر جریان عبوری از سیم 2A باشد،

برایند نیروهای وارد بر سیم چند نیوتون و به کدام سمت است؟ ($\sin 53^\circ = 0.8$)

(۱) $2/35$ -

(۲) 0.85 -

(۳) $2/35$ -

(۴) 0.85 -

۷۰- مطابق شکل زیر، قطعه سیم ABC درون میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 200G قرار دارد. اگر جریان عبوری از سیم 1A باشد،

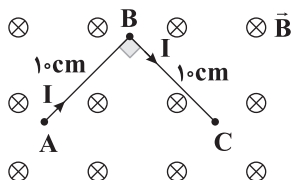
اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر قطعه سیم چند نیوتون است؟

(۱) صفر

(۲) 0.02

(۳) $0.02\sqrt{2}$

(۴) 0.04

۷۱- در واکنش سوختن کامل گرافیت واکنش تهیه آمونیاک به روش هابر، در مرحله ، (واکنش سوختن کامل گرافیت را

یک واکنش دو مرحله‌ای در نظر بگیرید که در مرحله اول آن، کربن مونوکسید تشکیل می‌شود.)

(۱) همانند - اول - سطح انرژی مواد بالاتر می‌رود.

(۲) برخلاف - اول - برخی پیوندها شکسته می‌شود.

(۳) همانند - دوم - فراورده‌ای پایدارتر از سایر شرکت‌کننده‌ها تشکیل می‌شود.

(۴) برخلاف - دوم - $|\Delta H|$ بیشتر از $|\Delta H|$ در مرحله اول است.

۷۲- چند مورد از مطالب زیر در رابطه با بنزوئیک اسید و ۲- هیتانول درست است؟ ($O = 16, C = 12, H = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

• از سوختن کامل مول‌های برابر آن‌ها، مقدار مول کربن دی‌اکسید یکسانی به دست می‌آید.

• از سوختن کامل هر مقدار ۲- هیتانول، مقدار یکسانی CO_2 و H_2O تولید می‌شود.

• در ۲- هیتانول برخلاف بنزوئیک اسید، همه اتم‌های H به اتم کربن متصل‌اند.

• نسبت شمار پیوندهای C—C در ۲- هیتانول به بنزوئیک اسید برابر $1/5$ است.

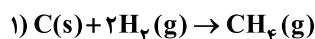
(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۷۳- مول‌های برابری از نخستین عضو خانواده کتون‌ها، الکل‌ها و اترها را به طور کامل سوزانده‌ایم. نسبت حجم کربن دی‌اکسید تولیدی به حجم

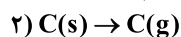
بخار آب تولیدی کدام است؟

(۱) 0.6 (۲) 0.8 (۳) 0.75 (۴) 0.9

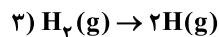
۷۴- با استفاده از داده‌های سه واکنش زیر، آنتالپی پیوند کربن - هیدروژن چند کیلوژول بر مول است؟

$\Delta H = -74\text{kJ}$

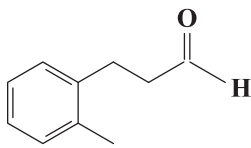

$\Delta H = +706\text{kJ}$

$\Delta H = +436\text{kJ}$

(۱) ۳۱۴ (۲) ۴۱۳ (۳) ۶۲۸ (۴) ۸۲۶

۷۵- چند مورد از مطالب زیر در رابطه با ترکیب مقابل درست است؟ ($O=16, C=12, H=1: g.mol^{-1}$)

• هر مول از آن با سه مولکول هیدروژن به طور کامل واکنش می‌دهد.

• از سوختن کامل آن حجم کربن دی‌اکسید تولیدی دو برابر حجم بخار آب است.

• گروه عاملی موجود در آن با گروه عاملی یکی از ترکیب‌های آلی موجود در بادام یکسان است.

• نسبت درصد جرمی کربن به هیدروژن در آن مشابه همین نسبت در بنزن است.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

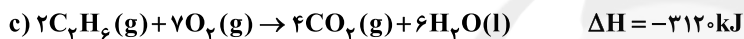
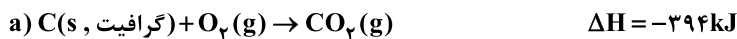
۷۶- در یک سلول سوختی از انرژی آزاد شده در واکنش $2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(l) + 285 kJ$ برای تولید انرژی الکتریکی استفاده

می‌شود. اگر بازده این سلول ۶۰٪ باشد، چند کیلووات ساعت انرژی الکتریکی از واکنش ۵۶ مترمکعب گاز هیدروژن در شرایط STP با

مقدار کافی اکسیژن به دست می‌آید؟ ($1 kW.h = 3600 kJ$) ($H=1: g.mol^{-1}$)

(۱) ۲۹/۶۸۷ (۲) ۱۶۴/۹۴ (۳) ۵۹/۳۷۵ (۴) ۹۸/۹۶

۷۷- با توجه به داده‌های زیر، گرمای آزاد شده هنگام تشکیل یک گرم اتان از کرافیت و گاز هیدروژن چند کیلوژول است؟ ($C=12, H=1: g.mol^{-1}$)

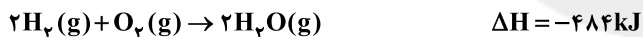
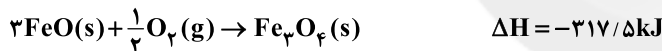

(۱) ۲/۸۷ (۲) ۱۹/۸ (۳) ۸۶ (۴) ۵۹/۴

۷۸- با توجه به واکنش‌های زیر و مقدار ΔH آن‌ها، اگر در واکنش $3Fe(s) + 4H_2O(g) \rightarrow Fe_3O_4(s) + 4H_2(g)$ اختلاف جرم مواد

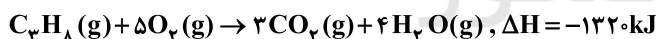
جامد برابر ۳۲ گرم باشد، چند کیلوژول گرما بین سامانه و محیط مبادله شده و علامت ΔH واکنش به چه صورت

می‌باشد؟ ($Fe=56, O=16, H=1: g.mol^{-1}$)

(۱) ۱۲۹۲ - مثبت (۲) ۱۲۹۲ - منفی (۳) ۳۲۳ - منفی (۴) ۳۲۳ - مثبت

۷۹- اگر با گرمای حاصل از سوختن ۸ لیتر گاز پروپان با چگالی $1.5 g.L^{-1}$ ، طبق واکنش:

بتوان دمای یک قطعه آلومینیم به جرم ۵ کیلوگرم را به اندازه $40^\circ C$ افزایش داد، بازده واکنش سوختن پروپان چند درصد است؟

($c_{Al} = 0.9 J.g^{-1}.^\circ C^{-1}$, $C=12, H=1: g.mol^{-1}$)

(۱) ۵۰ (۲) ۶۰ (۳) ۷۵ (۴) ۸۰

۸۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

• بیشترین ارزش سوختن در میان هیدروکربن‌ها متعلق به سبک‌ترین هیدروکربن سیرنشده است.

• گروه عاملی کربونیل ویژه ترکیباتی به نام آلدئیدهاست.

• تهیه هیدروژن پراکسید از واکنش گاز هیدروژن با اکسیژن ممکن نیست.

• الکل‌ها و اترهای هم‌کربن ایزومر یکدیگرند ولی خواص شیمیایی متفاوتی دارند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۱- در دما و فشار اتاق، نیم مول از آلکانی برای رساندن دمای ۱۰ لیتر آب $71^\circ C$ به دمای جوش به طور کامل می‌سوزد. اگر ۲۰٪ از گرمای

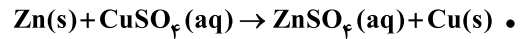
سوختن هدر رود، آنتالپی سوختن آلکان مورد نظر برحسب $kJ.mol^{-1}$ کدام است؟ ($C_{H_2O} = 4 J.g^{-1}.^\circ C^{-1}$)

(۱) -۱۴۵۰ (۲) -۲۹۰۰ (۳) -۳۶۲۵ (۴) -۱۸۱۲/۵

۸۲- استفاده از گرماسنج لیوانی برای تعیین ΔH چه تعداد از واکنش‌های زیر مناسب نیست؟

- واکنش ترمیت
- زنگ‌زدن آهن
- سوختن ساده‌ترین الکل
- خنثی‌شدن اسید و باز

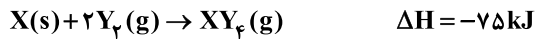

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۸۳- میانگین آنتالپی پیوندهای کربن - کربن در بنزآلدئید نسبت به ۲ - هپتانون و میانگین آنتالپی پیوندهای کربن - اکسیژن بنزآلدئید از اتانول است.

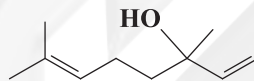
۱) کم‌تر - کم‌تر (۲) کم‌تر - بیشتر (۳) بیشتر - کم‌تر (۴) بیشتر - بیشتر

۸۴- با استفاده از داده‌های زیر، آنتالپی پیوند $X-Y$ چند کیلوژول بر مول است؟

۱) ۳۷۳/۵ (۲) ۴۱۱ (۳) ۳۰۳ (۴) ۲۶۵/۵

۸۵- ترکیب آلی که ساختار آن به صورت زیر است در کدام سبزی وجود دارد و اگر ۶/۱۶ گرم از آن در حالت گازی با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش داده و به یک الکل سیرشده تبدیل شود، چند کیلوژول گرما مبادله می‌شود؟ ($C=12, H=1, O=16: \text{g.mol}^{-1}$)

پیوند	C=C	C-H	C-C	O-H	C-O	H-H
آنتالپی پیوند (kJ.mol^{-1})	۶۱۵	۴۱۵	۳۵۰	۴۶۵	۳۸۰	۴۳۵

۱) رازیانه، ۱۰/۴ (۲) گشنیز، ۱۰/۴ (۳) رازیانه، ۲۲/۸ (۴) گشنیز، ۲۲/۸

۸۶- گرم‌های یکسانی از پروپین و پروپانول را به طور کامل سوزانده‌ایم. مقدار گرمای آزادشده و حجم گازهای تولیدی در سوختن پروپین نسبت به پروپانول به ترتیب و است. (فرآورده‌های هر دو واکنش، گازی شکل هستند.) ($O=16, C=12, H=1: \text{g.mol}^{-1}$)

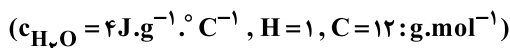
۱) کم‌تر - کم‌تر (۲) کم‌تر - بیشتر (۳) بیشتر - کم‌تر (۴) بیشتر - بیشتر

۸۷- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

- ارزش سوختن به انرژی لازم برای سوختن کامل یک گرم ماده گفته می‌شود که با یکای kJ.g^{-1} گزارش می‌شود.
- از بین مواد غذایی مختلف تنها کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها و پروتئین‌ها در بدن به گلوکز شکسته می‌شوند.
- مواد غذایی به طور عمده به شکل کربوهیدرات در بدن ذخیره می‌شوند.
- یک گرم سوخت سبز نسبت به یک گرم هیدروکربن هم کربنش، CO_2 کم‌تری تولید می‌کند.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

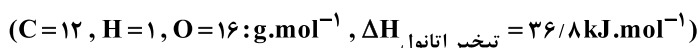
۸۸- از گرمای حاصل از سوختن ۳۵۵ g از یک آلکان راست‌زنجیر برای جوشاندن ۱۷۳ L آب یک مخزن استفاده می‌شود. اگر دمای اولیه آب 75°C باشد و به‌ازای تولید هر مول کربن دی‌اکسید حاصل از سوختن این آلکان 692 kJ گرما آزاد شود، آلکان مورد نظر کدام است؟

۱) ۳ - اتیل - ۲ - متیل هگزان (۲) ۲ و ۳ - دی‌متیل پنتان

۳) ۳ و ۳ - دی‌اتیل هگزان (۴) ۳ - اتیل - ۳ - متیل پنتان

۸۹- با گرمای حاصل از سوختن کامل ۱/۲۵ g از یک آلکین می‌توان ۷۵ g اتانول را تبخیر کرد. اگر آنتالپی سوختن این آلکین برابر $-1920 \text{ kJ.mol}^{-1}$ باشد، در ساختار آن چند پیوند C-C وجود دارد؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۱۴۰۱/۱۲/۱۹

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم تجربی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۵	مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

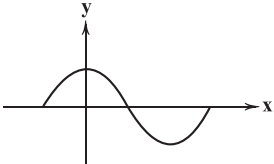
عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی ۲	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی ۲	۲۵	۲۱	۴۵	۲۵ دقیقه
۳	فیزیک ۲	۲۵	۴۶	۷۰	۳۰ دقیقه
۴	شیمی ۲	۲۵	۷۱	۹۵	۲۵ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه

۴ ۵

$$\begin{aligned} A &= \cos(72^\circ) - \cot(60^\circ) - \tan(54^\circ) + \sin(63^\circ) \\ &= \cos(4 \times 18^\circ) - \cot(3 \times 18^\circ + 9^\circ - 3^\circ) - \tan(3 \times 18^\circ) \\ &+ \sin(3 \times 18^\circ + 9^\circ) = 1 - \frac{\sqrt{3}}{3} - 0 - 1 = -\frac{\sqrt{3}}{3} \end{aligned}$$

تابع $y = \cos x$ بر روی محور y ها دارای ماکزیمم است:پس با توجه به شکل داده شده، متوجه می‌شویم که نمودار $y = \cos x$ نسبت به محور x ها قرینه شده است، یعنی $b < 0$ است، پس داریم:

$$-1 \leq \cos x \leq 1 \xrightarrow{b < 0} -b \geq b \cos x \geq b$$

$$\xrightarrow{+a} a - b \geq a + b \cos x \geq b + a$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \max = a - b \\ \min = a + b \end{cases} \xrightarrow{\text{با توجه به شکل}} \begin{cases} a - b = \Delta \\ a + b = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = 2 - 3 \cos x \Rightarrow f\left(\frac{14\pi}{3}\right) = 2 - 3 \cos\left(\frac{14\pi}{3}\right)$$

$$= 2 - 3 \cos\left(\frac{15\pi}{3} - \frac{\pi}{3}\right) = 2 - 3 \cos\left(\Delta\pi - \frac{\pi}{3}\right)$$

$$= 2 - 3(-\cos\frac{\pi}{3}) = 2 + 3 \times \frac{1}{2} = 2 + 1.5 = 3.5$$

$$-1 \leq \cos x < 1 \xrightarrow{-x} -4 \leq 4 \cos x \leq 4$$

$$\xrightarrow{-2} -6 \leq 4 \cos x - 2 \leq 2$$

$$\begin{cases} y_{\max} = 2 \xrightarrow{\text{با توجه به شکل}} y_A = 2 \Rightarrow OA = 2 \\ y_{\min} = -6 \xrightarrow{\text{با توجه به شکل}} y_B = y_C = -6 \Rightarrow OB = 6 \end{cases}$$

برای محاسبه مساحت چهارضلعی ABCD، باید x_D و x_C را بیابیم، به این منظور:

$$y_D = 0 \Rightarrow 4 \cos x - 2 = 0 \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Rightarrow x_D = 2\pi + \frac{\pi}{3} = \frac{7\pi}{3}$$

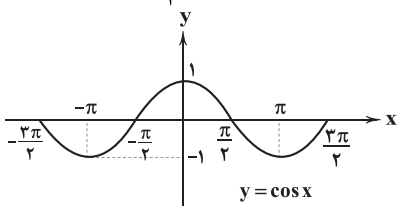
تابع در نقطه C دارای مینیمم است، پس:

$$y_C = -6 \Rightarrow 4 \cos x - 2 = -6 \Rightarrow \cos x = -1 \Rightarrow x_C = 3\pi$$

$$S_{ABCD} = S_{\triangle OAD} + S_{\text{دورنقه ODCB}} = \frac{1}{2} OA \times OD + \frac{OD + BC}{2} \times OB$$

$$\Rightarrow S_{ABCD} = \frac{1}{2} \times 2 \times \frac{7\pi}{3} + \frac{\frac{7\pi}{3} + 3\pi}{2} \times 6$$

$$\Rightarrow S_{ABCD} = \frac{7\pi}{3} + (7\pi + 9\pi) = \frac{25\pi}{3}$$

کافی است نمودار تابع داده شده را در بازه $[-\pi, \frac{4\pi}{3}]$ رسم کنیم:

ریاضیات

۳ ۱

$$A = \sin(14a + 14b - b) + \cos(7a + 7b - a)$$

$$= \sin(14(a+b) - b) + \cos(7(a+b) - a)$$

$$= \sin(14(\frac{\pi}{4}) - b) + \cos(7(\frac{\pi}{4}) - a) = \sin(\pi - b) + \cos(\frac{\pi}{4} - a)$$

$$= \sin b + \sin a$$

۳ ۲

می‌دانیم که اگر دو زاویه α و β مکمل هم باشند، آن‌گاه $\cos \alpha + \cos \beta = 0$ است و همچنین اگر دو زاویه x و y متمم یکدیگر باشند، آن‌گاه: $\sin x = \cos y$ لذا داریم:

$$\begin{cases} \frac{\pi}{11} + \frac{10\pi}{11} = \pi \Rightarrow \cos \frac{\pi}{11} + \cos \frac{10\pi}{11} = 0 \\ \frac{2\pi}{11} + \frac{9\pi}{11} = \pi \Rightarrow \cos \frac{2\pi}{11} + \cos \frac{9\pi}{11} = 0 \\ \vdots \end{cases} \Rightarrow A = -1$$

$$\begin{cases} \frac{5\pi}{11} + \frac{6\pi}{11} = \pi \Rightarrow \cos \frac{5\pi}{11} + \cos \frac{6\pi}{11} = 0 \\ \cos \frac{11\pi}{11} = \cos \pi = -1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{\pi}{18} + \frac{4\pi}{9} = \frac{9\pi}{18} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin \frac{4\pi}{9} = \cos \frac{\pi}{18} \\ \Rightarrow \sin^2 \frac{\pi}{18} + \sin^2 \frac{4\pi}{9} = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{7\pi}{18} + \frac{\pi}{9} = \frac{9\pi}{18} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin \frac{7\pi}{18} = \cos \frac{\pi}{9} \\ \Rightarrow \sin^2 \frac{7\pi}{18} + \sin^2 \frac{\pi}{9} = 1 \end{cases} \Rightarrow B = 2$$

$$\Rightarrow A \times B = -2$$

از فرض تست داریم:

$$\cot\left(\frac{9\pi}{4} - \alpha\right) = \cot\left(\frac{1\pi}{4} + \frac{\pi}{4} - \alpha\right) = \tan \alpha = \frac{4}{3} \quad (*)$$

$$\Rightarrow A = \frac{\sin\left(\alpha - \frac{1\pi}{4} + \frac{\pi}{4}\right) - \sin\left(\frac{1\pi}{4} + \frac{\pi}{4} - \alpha\right)}{\cos\left(\frac{7\pi}{4} + \frac{\pi}{4} + \alpha\right) + \cos\left(\frac{7\pi}{4} + \frac{\pi}{4} - \alpha\right)} = \frac{\cos \alpha - \sin \alpha}{-\sin \alpha - \cos \alpha}$$

$$\frac{\div \cos \alpha}{\div \cos \alpha} \frac{1 - \tan \alpha}{- \tan \alpha - 1} = \frac{-\frac{1}{3}}{-\frac{4}{3} - 1} = \frac{-\frac{1}{3}}{-\frac{7}{3}} = \frac{1}{7}$$

$$\tan\left(\frac{7\pi}{3} + \alpha\right) = \tan\left(\frac{7\pi}{3} - \frac{\pi}{3} + \alpha\right) = \tan\left(\frac{-\pi}{3} + \alpha\right) \quad ۴ ۴$$

$$= -\tan\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) \quad (*)$$

با توجه به فرض تست داریم:

$$\left(\alpha + \frac{\pi}{6}\right) + \left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin\left(\alpha + \frac{\pi}{6}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{2}{8}$$

از طرفی می‌دانیم که $1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$ پس با انتخاب $x = \frac{\pi}{3} - \alpha$ داریم:

$$1 + \tan^2\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{1}{\cos^2\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right)} \Rightarrow 1 + \tan^2\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{1}{\left(\frac{2}{8}\right)^2}$$

$$\Rightarrow \tan^2\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{64}{9} - 1 = \frac{55}{9} \Rightarrow \tan\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \pm \frac{\sqrt{55}}{3}$$

$$\xrightarrow{0 < \alpha < \frac{\pi}{3}} \tan\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = \frac{\sqrt{55}}{3}$$

پس در نهایت داریم:

$$\tan\left(\frac{7\pi}{3} + \alpha\right) - \tan\left(\frac{\pi}{3} - \alpha\right) = -\frac{\sqrt{55}}{3}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t=1 \Rightarrow (\sqrt{3})^x = 1 \Rightarrow x=0 \\ t=3 \Rightarrow (\sqrt{3})^x = 3 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{در تابع}} \begin{cases} x=0 \Rightarrow y=0 \Rightarrow A(0, 0) \\ x=2 \Rightarrow y=8 \Rightarrow B(2, 8) \end{cases}$$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{(2-0)^2 + (8-0)^2} = \sqrt{4+64} = \sqrt{68}$$

۲ ۱۳

$$\left(\frac{\lambda}{\rho}\right)^{2x} = \left(\left(\frac{\Delta}{\rho}\right)^4\right)^{x+3} \Rightarrow \left(\frac{\rho}{\Delta}\right)^{2x} = \left(\frac{\Delta}{\rho}\right)^{4x+12}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{\Delta}{\rho}\right)^{-2x} = \left(\frac{\Delta}{\rho}\right)^{4x+12} \Rightarrow -2x = 4x+12 \Rightarrow x = -2$$

$$\Rightarrow \sqrt{2-x} + \sqrt{18+x} \stackrel{x=-2}{=} \sqrt{2+2} + \sqrt{18-2} = 2+4=6$$

۳ ۱۴

$$4^{x^2} = \left(\frac{1}{4}\right)^{x^2-2x} \Rightarrow 4^{x^2} = (4^{-1})^{x^2-2x}$$

$$\Rightarrow 4^{x^2} = 4^{-x^2+2x} \Rightarrow x^2 = -x^2+2x$$

$$\Rightarrow x^2 + x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x(x^2 + x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=1 \\ x=-2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow A = \{-2, 0, 1\}$$

$$\left(\frac{y}{\lambda}\right)^{\Delta-2x} > \left(\frac{\lambda}{y}\right)^{x-7} \Rightarrow \left(\frac{y}{\lambda}\right)^{\Delta-2x} > \left(\frac{y}{\lambda}\right)^{-x+7}$$

$$\xrightarrow{\text{پایه کوچک تر از یک}} \Delta-2x < -x+7 \Rightarrow -2 < x$$

$$\Rightarrow B = (-2, +\infty) \Rightarrow A \cap B = \{0, 1\}$$

۱ ۱۵

$$\log_{\rho\lambda} \gamma\gamma = \frac{\log_{\rho} \gamma\gamma}{\log_{\rho} \rho\lambda} = \frac{\log_{\rho} (\rho^2 \times \rho^2)}{\log_{\rho} (\rho \times \rho^4)} = a$$

$$\Rightarrow \frac{\log_{\rho} \rho^2 + \log_{\rho} \rho^2}{\log_{\rho} \rho + \log_{\rho} \rho^4} = \frac{(2 \log_{\rho} \rho) + 2}{(\log_{\rho} \rho) + 4} = a$$

$$\Rightarrow (2 \log_{\rho} \rho) + 2 = (a \log_{\rho} \rho) + 4a$$

$$\Rightarrow (2-a) \log_{\rho} \rho = 4a - 2 \Rightarrow \log_{\rho} \rho = \frac{4a-2}{2-a} (*)$$

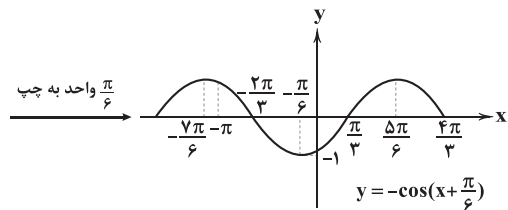
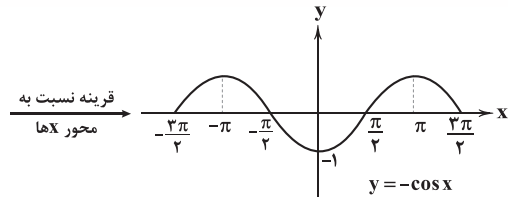
$$\log_{\rho\lambda} \rho^6 = \frac{\log_{\rho} \rho^6}{\log_{\rho} \rho\lambda} = \frac{\log_{\rho} (\rho^2 \times \rho^2)}{\log_{\rho} (\rho \times \rho^4)} = \frac{\log_{\rho} \rho^2 + \log_{\rho} \rho^2}{\log_{\rho} \rho + \log_{\rho} \rho^4}$$

$$= \frac{(2 \log_{\rho} \rho) + 2}{(\log_{\rho} \rho) + 4} \stackrel{(*)}{=} \frac{2 \times \frac{4a-2}{2-a} + 2}{\frac{4a-2}{2-a} + 4} = \frac{\frac{8a-4}{2-a} + 2}{\frac{4a-2+4(2-a)}{2-a}} = \frac{6a-2}{a+2}$$

۳ ۱۶

$$D: \begin{cases} x^2 - x - 6 > 0 \Rightarrow (x-3)(x+2) > 0 \\ \text{تعیین علامت} \rightarrow x < -2 \text{ یا } x > 3 \quad (1) \\ |x| - 2 > 0 \Rightarrow |x| > 2 \Rightarrow x < -2 \text{ یا } x > 2 \quad (2) \\ |x| - 2 \neq 1 \Rightarrow |x| \neq 3 \Rightarrow x \neq \pm 3 \quad (3) \end{cases}$$

$$D = (1) \cap (2) \cap (3) = (-\infty, -2) \cup (3, +\infty) - \{-3\}$$

پس دامنه تابع شامل اعداد طبیعی $\{1, 2, 3\}$ نیست.

یک واحد به بالا

$$y = 1 - \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right)$$

که این جابه‌جایی تأثیری در یک‌به‌یک بودن تابع ندارد، پس با توجه به شکل و گزینه‌های داده‌شده تابع در بازه $\left[0, \frac{\Delta\pi}{\rho}\right]$ یک‌به‌یک است.

۳ ۹

$$\begin{cases} f(0) = 0 \Rightarrow a + b \sin\left(\frac{\pi}{\rho}\right) = 0 \Rightarrow a + b \times \frac{1}{\rho} = 0 \Rightarrow b = -\rho a (*) \\ \min = -3 \Rightarrow a - b = -3 \xrightarrow{(*)} a - (-\rho a) = -3 \\ \Rightarrow a = -1 \Rightarrow b = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = -1 + 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{\rho}\right) \Rightarrow f\left(\frac{19\pi}{\rho}\right) = -1 + 2 \sin\left(\frac{20\pi}{\rho}\right)$$

$$= -1 + 2 \sin\left(\frac{18\pi + 2\pi}{\rho}\right) = -1 + 2 \sin\left(3\pi + \frac{2\pi}{\rho}\right)$$

$$= -1 + 2(-\sin\frac{2\pi}{\rho}) = -1 + 2\left(-\frac{\sqrt{3}}{\rho}\right) = -1 - \sqrt{3}$$

۲ ۱۰

$$y = 1 + \cos x \xrightarrow[\text{تلاقی یا محور Xها}]{y=0} 1 + \cos x = 0 \Rightarrow \cos x = -1$$

$$\Rightarrow x = \dots, -3\pi, -\pi, \pi, 3\pi, \dots \xrightarrow[\text{فرض تست}]{x \in (-2\pi, \frac{\Delta\pi}{\rho})} x = \pm\pi$$

۴ ۱۱

$$2x - y = 6 \xrightarrow{\text{تلاقی یا محورها}} \begin{cases} x=0 \Rightarrow y=-6 \\ y=0 \Rightarrow x=3 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{نقاط تلاقی}} \begin{cases} (0, -6) \\ (3, 0) \end{cases}$$

پس نمودار تابع f هم از این دو نقطه می‌گذرد، یعنی:

$$\begin{cases} f(0) = -6 \Rightarrow \rho^{0+a} + b = -6 (*) \\ f(3) = 0 \Rightarrow \rho^{3+a} + b = 0 \Rightarrow b = -\rho^{3+a} \xrightarrow{(*)} \text{در} \\ \rho^a - \rho^{3+a} = -6 \Rightarrow \rho^a(1 - \rho^3) = -6 \Rightarrow \rho^a(1 - 8) = -6 \Rightarrow \rho^a = \frac{6}{7} \\ \Rightarrow b = -\rho^{3+a} = -(\rho^3 \times \rho^a) = -(8 \times \frac{6}{7}) = -\frac{48}{7} \end{cases}$$

۴ ۱۲

$$\begin{cases} y_1 = 3^x - 1 \\ y_2 = 4(\sqrt{3})^x - 4 \end{cases} \xrightarrow{\text{تلاقی}} 3^x - 1 = 4(\sqrt{3})^x - 4$$

$$\xrightarrow{(\sqrt{3})^x = t} t^2 - 1 = 4t - 4 \Rightarrow t^2 - 4t + 3 = 0$$

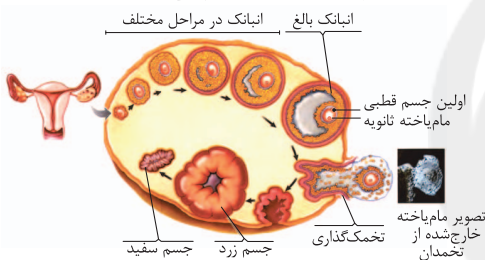
زیست‌شناسی

۲۱) در طی بافت‌مردگی و مرگ برنامه‌ریزی شده، یاخته‌های آسیب‌دیده از بین می‌روند. در نتیجه فعالیت ماکروفاژها (گروهی از بیگانه‌خوارهای بافتی) افزایش پیدا می‌کند تا بقایای یاخته‌های مرده به هر روشی را جمع‌آوری کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تنها در طی بافت‌مردگی امکان مشاهدهٔ پاسخ موضعی التهاب وجود دارد، مانند زمانی که یاخته‌ها در اثر بریدگی آسیب می‌بینند و از بین می‌روند.
۲) مرگ برنامه‌ریزی‌شدهٔ یاخته‌ای شامل یک سری فرایندهای دقیقاً برنامه‌ریزی‌شده است که در بعضی یاخته‌ها و در شرایط خاص (نه تصادفی) ایجاد می‌شود. این فرایند با رسیدن علائمی به یاخته شروع می‌شود. به دنبال این رخداد، در چند ثانیه (نه دقیقه) پروتئین‌های تخریب‌کننده در یاخته شروع به تجزیهٔ اجزای یاخته و مرگ آن می‌کنند.

۲۲) هورمون محرکهٔ LH در مردان با اثر بر یاخته‌های بینابینی و ترشح هورمون تستوسترون منجر به افزایش زامه‌زایی می‌شود. پس می‌تواند بر تعداد تقسیمات یاخته‌های موجود در دیوارهٔ لوله‌های اسپرم‌ساز مؤثر باشد، ولی باید توجه کنید که یاخته‌های زامه‌زا (نه زام‌یاخته)، تقسیم رشتمان انجام می‌دهند و زام‌یاختهٔ اولیه، تقسیم کاستمان ۱ را انجام می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) افزایش هورمون LH در زنان عامل اصلی تخمک‌گذاری است. در طی تخمک‌گذاری، مام‌یاختهٔ ثانویه به همراه تعدادی از یاخته‌های انبانکی از سطح تخمدان خارج و وارد محوطهٔ شکمی می‌شوند.
۲) هورمون FSH در زنان باعث بزرگ و بالغ شدن انبانک می‌شود. مطابق شکل، انبانک در طی بزرگ‌تر شدن به دیوارهٔ تخمدان نزدیک می‌شود.
۴) هورمون FSH در مردان با اثر بر یاخته‌های سرتولی، تمایز زامه‌ها را تسهیل می‌کند. یکی از مراحل تمایز زامه‌ها، فشرده شدن هسته در سر زامه و قرارگیری آن به صورت مجزا است.

۲۳) با توجه به عبارت سؤال، مرحلهٔ حرکت سانتیوپول‌ها به قطبین یاخته در یک یاختهٔ دیپلوئید انسان به مرحلهٔ پروفاز 1 اشاره دارد. قبل از این مرحله، یاخته در G_۲ قرار داشته و تترادی در آن تشکیل نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در آنافاز ۲، فاصله گرفتن کروماتیدهای خواهری از یک‌دیگر، رخ می‌دهد. بعد از این مرحله، در تلوفاز ۲ درون یاخته، دو هسته در طرفین قرار دارد که هر یک دارای یک کروموزوم جنسی هستند.
۲) مرحلهٔ استقرار کروموزوم‌ها در استوای یاخته با یک مجموعهٔ کروموزومی مربوط به متافاز ۲ است، پس از آن آنافاز ۲ اتفاق می‌افتد که طی آن تعداد کروموزوم‌ها دو برابر می‌شوند، یعنی به تعداد کروموزوم‌های یاختهٔ ۲n اولیه (همان ۴۶ کروموزوم) البته کروموزوم‌های این مرحله برخلاف یاختهٔ ابتدایی، تک‌کروماتییدی هستند.
۳) جدا شدن کروموزوم‌های همتا مربوط به آنافاز 1 است. قبل از آن، آرایش تترادها در استوای یاخته در متافاز اتفاق می‌افتد.

۴) ابتدا عبارت‌های شامل لگاریتم را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$\begin{cases} \log_4 \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \right) = \log_4 2^{-\frac{1}{2}} = -\frac{1}{2} \log_4 2 = -\frac{1}{4} \\ {}_4 \log_4 x = {}_4 \log_4 x^2 = {}_4 \log_4 x^2 = x^2 \end{cases}$$

حال با جای‌گذاری در معادله داریم:

$$x^2 - x \left(-\frac{1}{4} \right) = \frac{1}{4} \rightarrow x^2 + \frac{x}{4} - \frac{1}{4} = 0$$

$$\Delta = 1 + 16 \times \frac{1}{4} = 225 \rightarrow x = \frac{-1 \pm 15}{2 \times 4} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{14}{8} \\ x = -\frac{16}{8} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \log_8 (\lambda x + 2) = \log_8 \left(\lambda \times \frac{14}{8} + 2 \right) = \log_8 16 = \log_8 2^4 = \frac{4}{3}$$

۱ | ۱۸

$$\begin{cases} \log_b 8 = 2 \Rightarrow \frac{2.5}{100} = \frac{2}{b} \Rightarrow \log_b 8 = \frac{4}{9} \\ \Rightarrow \log_3 b = \frac{4}{9} \Rightarrow \frac{1}{3} \log_3 b = \frac{4}{9} \Rightarrow \log_3 b = \frac{4}{3} \\ \log_4 a = \frac{16}{100} = \frac{4}{25} \end{cases}$$

$$\log_{4a} b = \frac{\log_4 b}{\log_4 4a} = \frac{\log_4 b}{\log_4 4 + \log_4 a} = \frac{\frac{4}{3}}{2 + \frac{4}{25}}$$

$$= \frac{\frac{4}{3}}{\frac{54}{25}} = \frac{100}{162} = \frac{50}{81}$$

۲ | ۱۹

$$\log_{(x+1)} (x+2) + \log_{(x+2)} (x+1) - \frac{5}{2} = 0$$

$$\frac{\log_{(x+1)} (x+2) = t}{\log_{(x+1)} (x+2) = t} \rightarrow t + \frac{1}{t} - \frac{5}{2} = 0 \rightarrow 2t^2 - 5t + 2 = 0$$

$$\Rightarrow (2t-1)(t-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = \frac{1}{2} \Rightarrow \log_{(x+1)} (x+2) = \frac{1}{2} \quad (1) \\ t = 2 \Rightarrow \log_{(x+1)} (x+2) = 2 \quad (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1)} x+2 = (x+1)^{\frac{1}{2}} \rightarrow \text{توان دو} \rightarrow x^2 + 4x + 4 = x+1$$

$$\Rightarrow x^2 + 3x + 3 = 0 \rightarrow \Delta < 0 \rightarrow \text{معادله ریشه ندارد}$$

$$\xrightarrow{(2)} x+2 = (x+1)^2 \Rightarrow x+2 = x^2 + 2x + 1 \Rightarrow x^2 + x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} \\ x = \frac{-1 - \sqrt{5}}{2} \end{cases} \text{ غ ق ق}$$

۳ | ۲۰

$$3^{2x+2} = \left(\frac{1}{3} \right)^3 \Rightarrow 3^{2x+2} = 3^{-9}$$

$$\Rightarrow 3x+2 = -9 \Rightarrow 3x = -11 \Rightarrow x = \frac{-11}{3}$$

$$\log_3 (y-1) = 15 + 3 \left(-\frac{11}{3} \right) = 4 \Rightarrow y-1 = 3^4 \Rightarrow y = 82$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر خطای میوزی در آنافاز میوز ۱ یاخته اسپرماتوسیت اولیه رخ دهد، هیچ‌کدام از گامت‌های حاصل، تعداد کروموزوم طبیعی نخواهند داشت و دو گامت کروموزوم کم‌تر و دو گامت کروموزوم بیشتر دارند.

(۲) جدا نشدن کروماتیدهای خواهری یک کروموزوم مضاعف در آنافاز ۲، منجر به تشکیل اسپرم‌هایی می‌شود که فقط یکی از کروموزوم‌های آن (نه هر کروموزوم) دوکروماتیدی بوده و چهار رشته پلی‌نوکلئوتیدی دارد.

(۴) خطای میوزی در آنافاز ۱، الزاماً بر روی کروموزوم شماره ۲۱ نیست تا موجب نشانگان داون شود.

۲۷ ۱ فقط مورد «ج» عبارت سؤال را به درستی تکمیل می‌کند. در انتهای هفته دوم، تخمک‌گذاری رخ می‌دهد. قبل از آن مطابق شکل ۸ صفحه ۱۰۴ کتاب زیست‌شناسی (۲)، گویچه قطبی اول مشاهده می‌شود.

بررسی سایر موارد:

(الف) دقت کنید در ابتدای دوره به دلیل ریزش رحم، استروژن در حال کاهش بوده، پس در نتیجه میزان هورمون آزادکننده در حال افزایش است.

(ب) منظور انبانک بالغ است. در انبانک بالغ، اووسیت ثانویه و جسم قطبی اول قابل رؤیت است. ترشح پروژسترون در هفته سوم به حداکثر مقدار خود می‌رسد.

(د) در هفته اول که اووسیت اولیه موقعیت مرکزی دارد، افزایش اندک (نه زیاد) در استروژن مانع از ترشح زیاد هورمون‌های هیپوفیزی می‌شود.

۲۸ ۳ موارد «الف» و «ه» درست هستند. اسپرماتوسیت اولیه دیپلوئید است و کروموزوم‌های آن دورشته‌ای است و تقسیم میوز ۱ را انجام می‌دهد، در حالی که اسپرماتوسیت ثانویه هاپلوئید است و کروموزوم‌های آن دورشته‌ای است و با تقسیم میوز ۲، اسپرماتید را ایجاد می‌کند.

بررسی موارد:

(الف) همان‌طور که بیان شد، اسپرماتوسیت‌ها با تقسیم میوز، یاخته‌های هاپلوئید ایجاد می‌کند.

(ب) اسپرماتوسیت ثانویه، تقسیم میوز ۲ را انجام می‌دهد که در آن کروماتیدهای خواهری از هم جدا می‌شود.

(ج) زمانی تعداد کروماتیدها با تعداد سانترومرها برابر می‌باشد که کروموزوم‌ها تک‌کروماتیدی باشند. در اسپرماتوسیت اولیه و اسپرماتوسیت ثانویه، کروموزوم‌ها دوکروماتیدی هستند.

(د) کروموزوم Y در زنان وجود ندارد. برخی از اسپرماتوسیت‌های ثانویه فاقد کروموزوم Y هستند.

(ه) کروموزوم‌های اسپرماتوسیت ثانویه از دو رشته دنا تشکیل شده‌اند و هر دنا از دو رشته پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل شده است، پس کروموزوم‌های این یاخته‌ها، چهار رشته پلی‌نوکلئوتیدی دارند.

۲۹ ۴ هورمون LH عامل اصلی تخمک‌گذاری است و این هورمون در مردان با تأثیر بر یاخته‌های بینابینی (در بین لوله‌های اسپرم‌ساز قرار گرفته‌اند) سبب ترشح هورمون تستوسترون می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو یاخته دارای ۲۳ کروموزوم دوکروماتیدی هستند.

(۲) توجه داشته باشید مام‌یاخته اولیه در دوره جنسی زنی بالغ ایجاد نمی‌شود و ایجاد این یاخته مربوط به دوران جنینی است.

(۳) حتی پس از متوقف شدن عادت ماهیانه و یائسگی نیز هورمون‌های جنسی از فوق‌کلیه ترشح شده و به خون می‌ریزد.

۲۴ ۲ مرحله حرکت سانتیریول‌ها به قطبین یاخته ← پروفاز

مرحله کوتاه شدن رشته‌های دوک هر دو سانتیریول ← آنافاز

مرحله تخریب رشته‌های دوک ← تلوفاز

اولین مرحله فشرده‌ترین حالت کروموزوم‌ها ← متافاز

پیش از میوز ۱ برخلاف میوز ۲، اینترفازی کامل صورت می‌گیرد. در بین دو میوز و پیش از میوز ۲، اینترفاز کاملی رخ نمی‌دهد. در متافاز میوز ۱، چهارتایه‌ها در وسط (سطح استوایی) یاخته، روی رشته‌های دوک قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در پروفاز ۱ (نه پروفاز ۲)، کروموزوم‌های هم‌تا از طول در کنار یک‌دیگر قرار می‌گیرند و تترادها شکل می‌گیرند.

(۳) در تلوفاز ۲، در هر قطب یاخته، پوشش هسته مجدداً در اطراف کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی شکل می‌گیرد.

(۴) در آنافاز ۱، به هر سانترومر یک رشته دوک و در آنافاز ۲، به هر سانترومر، دو رشته دوک متصل است.

۲۵ ۴ غده‌ای در پشت مثانه و تأمین‌کننده انرژی اسپرم‌ها ←

وزیکول سمنال

غده‌ای با لوله‌های پر پیچ‌وخم فراوان ← بیضه

غده‌ای درون‌ریز که به اندازه یک نخود است ← هیپوفیز

غده‌ای در زیر مثانه و چسبیده به آن ← پروستات

پروستات در زیر مثانه قرار دارد. غده پروستات با ترشح مایعی شیرین‌رنگ و قلیایی به خنثی کردن مواد اسیدی موجود در مسیر عبور اسپرم به سمت گامت ماده، کمک می‌کند. با توجه به فعالیت ۲ صفحه ۱۰۱ کتاب زیست‌شناسی (۲)، غده پروستات می‌تواند دچار عفونت و التهاب شود که در این صورت ترشحات و ترکیبات آن نیز دچار تغییر می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بیضه، غده‌ای با لوله‌های پر پیچ‌وخم فراوان است که هورمون تستوسترون ترشح‌شده از آن، وارد جریان خون می‌شود. دقت کنید هورمون استروژن طی تنظیم بازخوردی مثبت در دوره جنسی زنان (نه مردان)، باعث افزایش ترشح هورمون‌های هیپوفیزی LH و FSH می‌شود. در مردان، تستوسترون طی تنظیم بازخوردی منفی باعث مهار ترشح LH و FSH می‌شود.

(۲) وزیکول سمنال نوعی مایع غنی از فروکتوز ترشح می‌کند. این ترشحات ابتدا به مجرای اسپرم‌بر می‌ریزند و سپس به مجرای میزراه تخلیه می‌گردد. وزیکول سمنال در پشت مثانه قرار دارد و ترشحات آن باعث فراهم کردن انرژی لازم برای فعالیت اسپرم‌ها می‌شود.

(۳) هیپوفیز غده‌ای درون‌ریز که به اندازه یک نخود است، دو هورمون محرک LH و FSH ترشح می‌کند. این دو هورمون هم توسط هورمون آزادکننده از هیپوتالاموس تنظیم می‌شوند و هم با اثر مستقیم خود هورمون تستوسترون بر هیپوفیز پیشین تنظیم می‌شوند.

۲۶ ۳ یاخته انجام‌دهنده میوز ۱ در بیضه ← اسپرماتوسیت اولیه

یاخته هاپلوئید دارای کروموزوم مضاعف در بیضه ← اسپرماتوسیت ثانویه

یاخته انجام‌دهنده میوز ۲ در بیضه ← اسپرماتوسیت ثانویه

یاخته‌های حاصل از میتوز اسپرماتوگونی ← اسپرماتوگونی + اسپرماتوسیت اولیه

با هم ماندن یکی از کروموزوم‌ها در یکی از دو یاخته اسپرماتوسیت ثانویه (جدا نشدن کروماتیدهای خواهری یک کروموزوم)، منجر به تشکیل ۳ نوع اسپرم می‌شود، یک اسپرم ۲۲ کروموزومی، یک اسپرم ۲۴ کروموزومی و ۲ اسپرم طبیعی و ۲۳ کروموزومی که از لقاح اسپرم طبیعی با تخمک، یاخته تخم طبیعی حاصل می‌شود.

۳۰ | ۱

تنها مورد «ج» عبارت سؤال را به طور مناسبی تکمیل می‌کند.

بررسی موارد:

(الف) مام‌یاخته ثانویه دارای فام‌تن‌های دوفامینگی می‌باشد و در تخمدان به وجود آمده است، اما در لوله رحم نیز رؤیت می‌شود.

(ب) مام‌یاخته اولیه و ثانویه در تخمدان به وجود آمده‌اند، اما باید توجه داشت که مام‌یاخته ثانویه حاصل تقسیم میوز ۱ است.

(ج) در اطراف هر دو نوع مام‌یاخته، یاخته‌های فولیکولی که دیپلوئید هستند، وجود دارد و هر دو نوع مام‌یاخته درون تخمدان به وجود آمده‌اند.

(د) هر دو مام‌یاخته، فام‌تن‌های دوفامینگی (در فام‌تن‌هایش دو نیمه مشابه یکدیگر دارد) دارند، اما همان‌طور که می‌دانید حاصل تقسیم میوز ۱ مام‌یاخته اولیه، اووسیت ثانویه است که هاپلوئید هستند، ولی فام‌تن‌های آن دوفامینگی می‌باشند.

۳۱ | ۴

در انتهای نیمه دوم (نه اول) چرخه جنسی، فولیکول‌های جدید تحت تأثیر هورمون FSH قرار می‌گیرند. FSH سبب بزرگ و بالغ شدن انباتک می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در انتهای نیمه دوم چرخه جنسی زنان (مرحله لوتئال) از فعالیت ترشحی تخمدان کاسته شده و ترشح هورمون‌های LH و FSH از بخش پیشین هیپوفیز افزایش می‌یابد.

(۲) مطابق با شکل ۱۰ صفحه ۱۰۵ کتاب زیست‌شناسی (۲)، در پایان نیمه اول چرخه جنسی، مام‌یاخته اولیه تقسیم میوز ۱ خود را کامل کرده و مام‌یاخته ثانویه به وجود می‌آید.

(۳) در انتهای نیمه دوم چرخه جنسی زنان به دلیل تنظیم بازخورد منفی ترشح هورمون‌های LH و FSH از بخش پیشین هیپوفیز (بزرگ‌ترین بخش غده) افزایش می‌یابد.

۳۲ | ۲

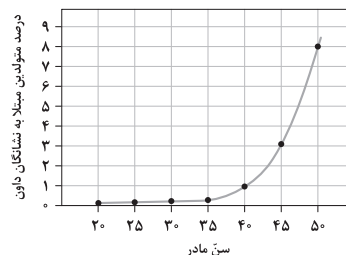
موارد «الف» و «ج» در ارتباط با این سندرم صادق است.

بررسی موارد:

(الف) با بررسی کاریوتیپ فرد، می‌توان به وجود یک کروموزوم ۲۱ اضافی پی برد و ابتلای این فرد به سندرم داون پی برد.

(ب) گویچه‌های قرمز فاقد هسته بوده و در آن‌ها هیچ کروموزوم شماره ۲۱ وجود ندارد. درون یاخته‌های ماهیچه اسکلتی که چندین هسته دارند، بیش از ۴۷ کروموزوم وجود دارد.

(ج) مطابق نمودار کتاب زیست‌شناسی (۲)، در مادر ۴۵ ساله این احتمال ۳ برابر مادر ۴۰ ساله است.

(د) مطابق شکل ۳ صفحه ۸۱ کتاب زیست‌شناسی (۲)، بزرگ‌ترین کروموزوم‌های موجود در هسته یاخته‌های انسان، کروموزوم شماره ۱ است. در افراد مبتلا به سندرم داون، تعداد کروموزوم‌های شماره ۲۱، یکی بیشتر از افراد عادی است.

۳۳ | ۴

در دیواره لوله اسپرم‌سازی به جز اسپرم‌ها و برخی اسپرماتیدها، باقی یاخته‌های زاینده به یکدیگر متصل هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسپرماتوسیت ثانویه هاپلوئید است، بنابراین توانایی انجام تقسیم میوز ۱ را نداشته و توانایی تشکیل تتراد نیز ندارد.

(۲) دقت بفرمایید که اسپرم از تمایز اسپرماتید ایجاد می‌گردد، نه از تقسیم اسپرماتید. (۳) پس از میتوز یاخته‌های اسپرماتوگونی، یاخته اسپرماتوسیت اولیه تشکیل می‌شود که ساختارهای چهارکروماتیدی (نه چهار کروموزومی) دارد.

۳۴ | ۴

تمامی موارد، عبارت سؤال را به نادرستی تکمیل می‌کنند. منظور صورت سؤال سه نوع غده وزیکول سمینال، پروستات و پیازی میزراهی است.

بررسی موارد:

(الف) غدد پیازی میزراهی و وزیکول سمینال به تعداد دو عدد یافت می‌شوند. دقت کنید که غدد پیازی میزراهی در پشت مثانه قرار ندارند.

(ب) منظور غدد پیازی میزراهی و غده پروستات است. توجه داشته باشید که ترشحات قلیایی پروستات با هدف قلیایی کردن فضای درون دستگاه تولیدمثلی زن ترشح می‌شود.

(ج) منظور غدد وزیکول سمینال است که ترشحات خود را ابتدا به مجاری اسپرم‌بر وارد می‌کنند، نه میزراه.

(د) منظور غدد پیازی میزراهی و پروستات است. توجه کنید که غده پروستات به تعداد یک عدد وجود داشته و ترشحات قلیایی خود را به میزراه وارد می‌کند.

۳۵ | ۳

منظور صورت سؤال، گویچه‌های قطبی اول و دوم است که عدد کروموزومی هر دو، یکسان و $n=23$ است که از این لحاظ مشابه اسپرماتید در لوله اسپرم‌ساز نیز بوده که با تمایز خود در ایجاد اسپرم ایفای نقش می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توجه کنید که در یاخته‌هایی با کروموزوم‌های دوکروماتیدی، به ازای هر سانترومر، دو کروماتید دیده می‌شود. جسم قطبی اول، کروموزوم‌های مضاعف و جسم قطبی دوم، کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی دارد.

(۲) گویچه‌های قطبی، می‌توانند در شرایطی با اسپرم نیز لقاح کنند که در این حالت، توده یاخته‌ای بی‌شکلی ایجاد می‌شود که نهایتاً از بدن دفع می‌شود، نه این‌که در دیواره رحم جایگزین شود.

(۴) محل به وجود آمدن این دو یاخته، متفاوت از یکدیگر است. به این صورت که جسم قطبی اول در تخمدان تولید شده و جسم قطبی دوم در صورت انجام لقاح اسپرم و اووسیت ثانویه در لوله فالوپ تولید می‌شود (به ابتدای لوله فالوپ که شیپورمانند است، شیپور فالوپ گفته می‌شود).

۳۶ | ۳

در مرحله آنافاز میتوز به علت جدا شدن کروماتیدهای خواری از یکدیگر، به طور موقت عدد کروموزومی یاخته نیز دو برابر خواهد شد، در حالی‌که در آنافاز ۱ میوز، با جدا شدن کروموزوم‌های همتای تترادها، تعداد کروموزوم‌ها تغییری نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در تقسیم میتوز برخلاف تقسیم میوز ۱، رشته‌های دوک از هر دو سمت به سانترومر کروموزوم‌ها متصل هستند.

(۲) در آنافاز ۱، کروموزوم‌های همتا در تترادها از یکدیگر جدا می‌شوند، بنابراین در تلوفاز ۱ نیز نمی‌توان تتراد را مشاهده کرد.

(۴) تخریب پوشش هسته و شبکه آندوپلاسمی، در مرحله پرومتافاز تقسیم میتوز صورت می‌گیرد و در تقسیم میوز نیز در مرحله پروفاز انجام می‌شود، زیرا میوز مرحله پرومتافاز ندارد.

۳۷ | ۴

منظور صورت سؤال، اسپرماتوسیت اولیه و اسپرماتوگونی می‌باشد. در مرحله پروفاز میوز ۱ اسپرماتوسیت اولیه، پوشش دو لایه هسته کاملاً تجزیه می‌شود، اما در مرحله پروفاز میتوز این‌گونه نیست و تجزیه کامل پوشش هسته در مرحله پرومتافاز رخ می‌دهد. یاخته‌های سرتولی (بزرگ‌ترین یاخته‌های دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز) با بیگانه‌خواری باکتری‌ها در محافظت از همه یاخته‌های دیواره لوله اسپرم‌ساز نقش دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به هر سانترومر اسپرماتوسیت اولیه یک رشته دوک و به هر سانترومر اسپرماتوگونی دو رشته دوک متصل می‌شود. در مرحله S هیچ یاخته‌ای، تعداد کروموزومها مضاعف نمی‌شود، بلکه تعداد مولکول‌های DNA خطی مضاعف می‌شود و کروموزومها تنها دوکروماتیدی می‌شوند.

۲) یاخته‌های بینابینی یاخته‌های هدف هورمون LH هستند که با هیچ‌کدام از این یاخته‌ها تماس ندارند. ساختارهای دارای ۲۷ ریزلوله پروتئینی، سانتریول‌ها هستند که در مرحله G_۲ مضاعف می‌شوند.

۳) با توجه به شکل ۲ صفحه ۹۹ کتاب زیست‌شناسی (۲)، یاخته‌های اسپرماتوگونی به اسپرماتوگونی‌های دیگر و اسپرماتوسیت‌های اولیه اتصال دارند که همگی دیپلوئید هستند، اما اسپرماتوسیت اولیه به اسپرماتوگونی (دیپلوئید) و اسپرماتوسیت ثانویه (هپلوئید) متصل است. اسپرماتوسیت اولیه میوز ۱ را انجام می‌دهد و طی تقسیم، کروموزوم‌های فشرده خود را در متافاز ۱ در دو ردیف در استوای یاخته قرار می‌دهد.

۳۸ | ۱ فقط مورد «ج» عبارت سؤال را به درستی بیان کرده است. این سؤال در خصوص یاخته‌های حاضر در مسیر زامه‌زایی است و برای پاسخ به آن باید از یاخته سرتولی که توانایی انجام بیگانه‌خواری دارد، صرف‌نظر کنید.

بررسی موارد:

الف) زام‌یاختک تیره‌ترین هسته را نسبت به سایر یاخته‌های دیواره لوله زامه‌ساز دارد. این یاخته در اثر تقسیم زام‌یاخته ثانویه ایجاد شده است، اما دقت داشته باشید که چون زام‌یاخته ثانویه تک‌لاد است، در نتیجه در شرایط طبیعی، تنها یک نوع فام‌تن جنسی دارد.

ب) یاخته زامه‌زا، بیشترین فاصله را از مجرای لوله زامه‌ساز دارد. این یاخته در اثر تقسیم میتوز یاخته‌های زاینده (اسپرماتوگونی) ایجاد شده است، اما حواستان باشد که جدا شدن فام‌تن‌های همتا از یک‌دیگر به هنگام تقسیم هسته در آنافاز میوز ۱ رخ می‌دهد، در حالی که یاخته زاینده (زامه‌زا) میتوز انجام می‌دهد.

ج) زام‌یاختک در بخشی از حیات خود دارای تازک است. تازک نوعی زائده سیتوپلاسمی طولیل در بخش دمی است. این یاخته در اثر تقسیم زام‌یاخته ثانویه ایجاد شده است. همان‌طور که می‌دانید این یاخته برای هورمون‌های محرک جنسی (LH و FSH) گیرنده ندارد.

د) زام‌یاخته اولیه در اثر تقسیم یاخته زامه‌زا ایجاد شده است. این دو یاخته $2n = 46$ هستند از طرفی زام‌یاختک و زام‌یاخته ثانویه نیز هر دو $n = 23$ هستند، اما به طور کلی برای رد این مورد باید بدانید که بیشترین میزان فشرده‌گی هسته در یاخته‌های دیواره لوله زامه‌ساز مخصوص زام‌یاختک است، نه یاخته زامه‌زا و زام‌یاخته ثانویه. زام‌یاختک‌ها (اسپرماتیدها) قابلیت تقسیم شدن ندارند.

۳۹ | ۱ در تقسیم سیتوپلاسم اووسیت اولیه و اووسیت ثانویه، کمربند انقباضی در میانه سیتوپلاسم تشکیل نمی‌شود. فقط مورد «الف» در ارتباط با هر دو نوع یاخته به درستی بیان شده است. مشخصه فرایند تخم‌ک‌زایی در زنان، انجام تقسیمات سیتوپلاسم نامساوی در برخی یاخته‌ها است. یاخته‌های اووسیت اولیه و ثانویه، تقسیم سیتوپلاسم را به صورت نامساوی انجام می‌دهند که یاخته بزرگ‌تر حاصل از تقسیم آن‌ها به ترتیب اووسیت ثانویه و تخمک است.

بررسی موارد:

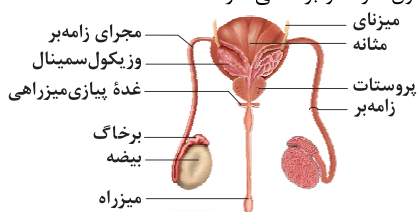
الف) همان‌طور که گفته شد، اووسیت ثانویه از تقسیم اووسیت اولیه و اووسیت اولیه نیز از تقسیم اووگونی ایجاد می‌شود. اووگونی و اووسیت اولیه هر دو واجد کروموزوم‌های مضاعف در مرحله پروفاز تقسیم خود هستند.

ب) این مورد فقط در ارتباط با اووسیت ثانویه درست است. در اووسیت اولیه به هنگام پروفاز ۱ به سانترومر هر کروموزوم فقط یک رشته دوک از یک سمت متصل می‌شود، زیرا تتراد تشکیل می‌دهد.

ج) همان‌طور که می‌دانید اووسیت ثانویه وارد تقسیم میوز ۲ می‌شود و توانایی همانندسازی محتوای وراثتی هسته‌ای را ندارد.

د) فقط اووسیت ثانویه توانایی تجزیه برخی از پروتئین‌های ناحیه سانترومری و افزایش تعداد مجموعه‌های کروموزومی خود را داشته و این مورد در ارتباط با اووسیت اولیه صادق نیست.

۴۰ | ۴ برخاگ (اپیدیدیم)، مجرای زامه‌بر، غده وزیکول سمینال، غده پروستات، غده پیازی میزراهی و میزراه، اندام‌های ضمیمه دستگاه تولیدمثل مرد هستند. مایع منی مجموع ترشحات سه نوع غده وزیکول سمینال، پروستات و پیازی میزراهی است که زامه‌ها را از طریق میزراه به خارج از بدن منتقل می‌کنند. اولین بخشی که مایع منی درون آن دیده می‌شود، میزراه است چون برای ایجاد مایع منی وجود ترشحات هر سه نوع غده نیاز است و با انتقال ترشحات پروستات، وزیکول سمینال و غده پیازی میزراهی به میزراه، مایع منی ایجاد می‌شود. میزراه بخشی است که ادرار و زامه‌ها را از بدن خارج می‌کند. با توجه به شکل، میزراه در طول خود دو برآمدگی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اپیدیدیم اولین لوله‌ای است که دارای زامه متحرک است. دقت کنید که زامه‌ها باید حداقل ۱۸ (نه ۳۶) ساعت در اپیدیدیم بمانند تا متحرک شوند.

۲) اولین غده‌ای که ترشحات خود را به زامه‌ها اضافه می‌کند، غده وزیکول سمینال است که در پشت مثانه (نه زیر آن) قرار دارد و انرژی لازم برای حرکت زامه‌ها را فراهم می‌کند.

۳) اولین اندام ضمیمه‌ای که در تماس با زامه‌های غیرمتحرک قرار می‌گیرد، اپیدیدیم است که تأثیری روی رشد استخوان ندارد. بیضه‌ها تحت تأثیر هورمون LH، هورمون تستوسترون ترشح می‌کنند که موجب رشد استخوان می‌شود، اما دقت کنید که بیضه‌ها جزو اندام‌های ضمیمه دستگاه تولیدمثل مرد نیستند، بلکه اندام اصلی هستند.

۴۱ | ۱ تقسیمی که با کاهش عدد کروموزومی همراه بوده، تقسیم میوز می‌باشد. منظور صورت سؤال، مرحله متافاز میوز ۱ تا آنافاز میوز ۲ است. هر مولکول DNA، از دو رشته پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل شده است، بنابراین ۸ رشته پلی‌نوکلئوتیدی به معنای ۴ مولکول DNA است. هر کروماتید نیز از یک مولکول DNA شکل گرفته، بنابراین ما با ۴ کروماتید سروکار داریم. ساختارهای چهارکروماتیدی، همان تترادها هستند. فرارگیری تترادها در استوای یاخته در مرحله متافاز ۱ صورت می‌گیرد. افزایش تعداد مجموعه‌های کروموزومی موجود در یاخته نیز در مرحله آنافاز ۲ به دنبال تجزیه پروتئین اتصال‌ی در ناحیه سانترومر صورت می‌گیرد. در حد فاصل متافاز میوز ۱ تا آنافاز میوز ۲، کروموزوم‌های دوکروماتیدی در مرحله آنافاز میوز ۱ از یک‌دیگر جدا شده و فاصله می‌گیرند، هم‌چنین تشکیل پوشش در اطراف کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی نیز صورت نمی‌گیرد. تشکیل پوشش در اطراف کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی در مرحله تلوفاز میوز ۲ صورت می‌گیرد.

ج) دقت داشته باشید که در فرد بالغ اصلاً افزایش تعداد کروموزوم‌های اووسیت اولیه صورت نمی‌گیرد.

د) توجه داشته باشید که در اوایل دوره جنسی، ایجاد قاعدگی و کاهش پایداری دیواره درونی رحم رخ می‌دهد. در این هنگام حجم و میزان یاخته‌های فولیکولی اطراف اووسیت اولیه (نه اووسیت ثانویه) بیشتر می‌شود.

۴۵ ۳ یاخته‌هایی که میتوز انجام می‌دهند و یاخته‌هایی که میوز ۲ انجام می‌دهند، کروماتیدهای خوهری کروموزوم‌هایشان از هم جدا می‌شود، اما دقت کنید یاخته‌هایی که در بدن مرد، میوز ۲ انجام می‌دهند (اسپرماتوسیت‌های ثانویه) n کروموزومی هستند و فقط یک مجموعه کروموزومی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اسپرماتوسیت اولیه می‌تواند تقسیم میوز ۱ را شروع کرده و هسته دولا خود را به دو هسته تک‌لاد تبدیل کند. این یاخته‌ها مطابق شکل ۲ صفحه ۹۹ کتاب زیست‌شناسی (۲) از ابتدا دارای اتصالات سیتوپلاسمی هستند.

۲) اسپرماتیدها دارای تیره‌ترین هسته بوده و بیشترین فاصله را از یاخته‌های بینابینی (یاخته‌های سازنده هورمون تستوسترون) دارند. دقت داشته باشید که اسپرماتیدها در بخشی از زندگی خود دارای تاژک هستند.

۴) اسپرماتیدها دارای یک نوع کروموزوم جنسی در هسته خود بوده و در بخشی از زندگی خود تاژک دارند. این یاخته‌ها دارای گیرنده برای هورمون‌های محرک جنسی نیستند.

فیزیک

۴۶ ۲ با بستن کلید K، مقاومت R_p به صورت موازی به مقاومت R_p اضافه می‌شود، بنابراین مقاومت معادل مدار کاهش می‌یابد، در نتیجه طبق رابطه $I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r}$ ، جریان خروجی از باتری افزایش می‌یابد.

از مقاومت R_1 نیز جریان اصلی مدار عبور می‌کند، بنابراین با کاهش جریان عبوری از مقاومت R_1 ، طبق قانون اهم ($R_1 = \frac{V_1}{I}$)، اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 نیز کاهش می‌یابد.

با توجه به رابطه اختلاف پتانسیل دو سر باتری ($V = \mathcal{E} - Ir$) با افزایش جریان خروجی از باتری (I)، اختلاف پتانسیل دوسر باتری کاهش می‌یابد. حال اگر مقاومت معادل مقاومت‌های R_p و R_p را R' در نظر بگیریم، با R_1 متوالی است، بنابراین:

$$V' = V_1 + V' \xrightarrow[\text{افزایش } V_1]{\text{کاهش } V}$$

در مقاومت‌های موازی، اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت‌ها برابر هستند، یعنی داریم:

با توجه به این‌که ولت‌سنج اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت R_p را نشان می‌دهد، در حالت اول یعنی قبل از وصل کلید K عدد صفر را نشان داده و بعد از وصل کلید K و عبور جریان از مقاومت R_p ، عددی غیرصفر را نمایش می‌دهد، بنابراین عددی که ولت‌سنج نشان می‌دهد، افزایش می‌یابد.

آمپرسنج جریان عبوری از مقاومت R_p را نشان می‌دهد، بنابراین با توجه به قانون اهم داریم:

$$I_p = \frac{V_p}{R_p} \xrightarrow[\text{ثابت } R_p]{\text{کاهش } V_p}$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) کروموزوم‌های مضاعف در متافاز میوز ۱ و میوز ۲ در سطح استوایی یاخته قرار می‌گیرند. اتصال هر سانترومر به دو رشته دوک نیز در مرحله پروفاز میوز ۲ صورت می‌گیرد، بنابراین هر دو در حد فاصل متافاز میوز ۱ و آنافاز میوز ۲ صورت می‌گیرد. ۳) ساختارهای چهارکروماتیدی همان تترادها هستند که در مرحله پروفاز ۱ تشکیل می‌شوند.

۴) دقت داشته باشید در یاخته گیاهی سانتیریول وجود ندارد، هم‌چنین دقت داشته باشید که تشکیل پروتئین‌های انقباضی در یاخته‌های جانوری صورت می‌گیرد، نه یاخته‌های گیاهی.

۴۲ ۲ موارد «الف» و «ب» عبارت سؤال را به درستی بیان کرده‌اند.

بررسی موارد:

الف) در مرحله آنافاز میوز ۲، تعداد کروموزوم‌ها به طور موقت افزایش پیدا می‌کند. در این مرحله، کروماتیدهای خوهری از یکدیگر جدا می‌شوند و جدا شدن کروموزوم‌های هم‌تا در مرحله آنافاز میوز ۱ انجام می‌شود.

ب) در مرحله متافاز میوز ۱ به هر سانترومر، یک رشته دوک متصل است. در این مرحله، هر کروموزوم مضاعف است، یعنی از دو مولکول دنا تشکیل شده است.

ج) در مرحله آنافاز میوز ۱، کروموزوم‌های هم‌تا (مضاعف‌شده) از هم جدا می‌شوند. تشکیل پوشش هسته در اطراف کروموزوم‌های دوکروماتیدی در مرحله تلوفاز ۱ رخ می‌دهد.

د) توجه کنید در یاخته گیاهی، سانتیریول وجود ندارد. اگر منظور یاخته جانوری بود در مرحله پروفاز، سانتیریول‌ها به قطبین حرکت کرده و رشته‌های دوک تشکیل شده و در این مرحله پوشش هسته هم تخریب می‌شود.

۴۳ ۴ هورمون‌های استروژن و پروژسترون در بدن مردان تنها توسط یاخته‌های قشر فوق‌کلیه ترشح می‌شوند. کاهش این هورمون‌ها در زنان سبب شروع دوره ماهیانه و قاعدگی می‌شود. در قاعدگی، دیواره داخلی رحم (نه تخمدان) تخریب شده و ضمن کاهش پایداری آن، بقایای مویزگ‌های خونی آن از واژن دفع می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هورمون مؤثر بر رشد و تمایز فولیکول، هورمون FSH است. کاهش این هورمون در بدن مردان سبب می‌شود که تسهیل و تمایز مسیر اسپرم‌زایی به طور کامل انجام نشده و امکان دارد که اسپرم‌ها به طور کامل تمایز نیافته و وارد اپیدیدیم شوند.

۲) هورمون LH در مردان با تحریک ترشح تستوسترون به طور غیرمستقیم باعث کنترل صفات ثانویه در مردان می‌شود (مانند رویدن مو).

۳) هورمون مؤثر در تسهیل و تمایز مسیر اسپرم‌زایی هورمون FSH بوده که افزایش یکباره آن در نیمه دوره جنسی در هنگام تخمک‌گذاری صورت می‌گیرد. دقت داشته باشید که در هنگام تخمک‌گذاری تنها تعداد کمی از یاخته‌های احاطه‌کننده اووسیت به همراه آن به لوله رحمی وارد می‌شوند.

۴۴ ۳ موارد «الف»، «ج» و «د» برای تکمیل عبارت مورد نظر

نادرست هستند.

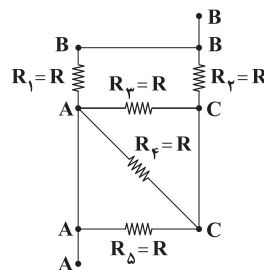
بررسی موارد:

الف) دقت داشته باشید که افزایش وسعت سیتوپلاسم یاخته‌های فولیکولی در نیمه اول دوره جنسی تحت تأثیر اتصال هورمون FSH به گیرنده خود در این یاخته‌ها صورت می‌گیرد.

ب) دقت داشته‌اند که به دنبال افزایش ترشح هورمون‌های محرک جنسی (FSH و LH) از بخش پیشین غده هیپوفیز، ترشح هورمون‌های جنسی از تخمدان یعنی استروژن در نیمه اول دوره جنسی از فولیکول و استروژن پروژسترون در نیمه دوم دوره جنسی از جسم زرد افزایش پیدا می‌کند.

مقاومت معادل مدار برابر است با:

مقاومت‌های R_1 ، R_2 و R_3 موازی هستند، در نتیجه:مقاومت‌های R' و R_4 متوالی هستند، در نتیجه:

$$R'' = R' + R_4 = \frac{R}{3} + R = \frac{4}{3}R$$

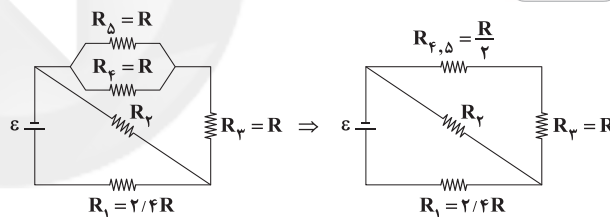
مقاومت‌های R_1 و R'' موازی هستند، در نتیجه:

$$R_{eq} = \frac{R_1 \times R''}{R_1 + R''} = \frac{R \times \frac{4}{3}R}{R + \frac{4}{3}R} = \frac{R \times \frac{4}{3}R}{\frac{7}{3}R} = \frac{4}{7}R$$

با توجه به این‌که ولتاژ دوسر مقاومت R_1 با ولتاژ کل مدار برابر است، بنابراین توجه به رابطه توان داریم:

$$P = \frac{V^2}{R} \xrightarrow{V: \text{ثابت}} \frac{P_{\text{کل}}}{P_1} = \frac{R_1}{R_{eq}} \Rightarrow \frac{P_{\text{کل}}}{240} = \frac{R}{\frac{4}{7}R} \Rightarrow P_{\text{کل}} = 420 \text{ W}$$

مدار را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

می‌دانیم در مقاومت‌های متوالی، نسبت اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت‌ها برابر با نسبت مقاومت‌ها است، بنابراین اگر اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت $R_{1,2,3,4,5}$ را V در نظر بگیریم، آن‌گاه داریم:

$$\frac{V_{1,2,3,4,5}}{V_3} = \frac{R_{1,2,3,4,5}}{R_3} \Rightarrow \frac{V}{V_3} = \frac{\frac{R}{2}}{R} \Rightarrow \frac{V}{V_3} = \frac{1}{2} \Rightarrow V_3 = 2V$$

مقاومت معادل مقاومت‌های $R_{1,2,3,4,5}$ و R_3 برابر با $R_{1,2,3,4,5}$ است و اختلاف پتانسیل دوسر آن برابر است با: $V_{1,2,3,4,5} = V_{1,2,3,4,5} + V_3 = V + 2V = 3V$ مقاومت‌های $R_{1,2,3,4,5}$ و R_3 موازی هستند، بنابراین اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت R_3 نیز برابر $3V$ است، در نتیجه با توجه به رابطه توان و اطلاعات داده‌شده

$$P_3 = P_{1,2,3,4,5} \Rightarrow \frac{V_3^2}{R_3} = \frac{V_{1,2,3,4,5}^2}{R_{1,2,3,4,5}} \Rightarrow \frac{9V^2}{R} = \frac{9V^2}{R} \Rightarrow R_3 = \frac{9}{4}R$$

بنابراین مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{1,2,3,4,5,6} = R_{1,2,3,4,5} + R_3 = \frac{R}{2} + R = \frac{3}{2}R$$

$$R_{1,2,3,4,5,6} = \frac{\frac{3}{2}R \times \frac{9}{4}R}{\frac{3}{2}R + \frac{9}{4}R} = \frac{\frac{3}{2}R \times \frac{9}{4}R}{\frac{15}{4}R} = \frac{3 \times 9 \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{4} R}{\frac{15}{4}} = \frac{9}{10}R = 0.9R$$

$$R_{eq} = 0.9R + 2/4R = 3/3R$$

۴۹ | ۱ با بستن کلید K ، دوسر مقاومت‌های R_1 و R اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شوند، بنابراین مقاومت مدار در این حالت برابر است با:

$$R' = R_2 + R_3 = 2 + 4 = 6 \Omega$$

$$R_{eq2} = \frac{R' \times R_4}{R' + R_4} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2 \Omega$$

با توجه به رابطه‌های زیر داریم:

$$\begin{cases} V = \varepsilon - Ir \\ I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow V = \varepsilon - r \left(\frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \right) \Rightarrow V = \frac{\varepsilon R_{eq}}{R_{eq} + r} \quad (*) \end{cases}$$

با بستن کلید K ، اختلاف پتانسیل دوسر باتری 20% درصد کاهش یافته است، بنابراین:

$$V_2 = V_1 - \frac{20}{100} V_1 \Rightarrow V_2 = \frac{4}{5} V_1$$

$$(*) \rightarrow \frac{\varepsilon R_{eq2}}{R_{eq2} + r} = \frac{4}{5} \times \frac{\varepsilon R_{eq1}}{R_{eq1} + r} \Rightarrow \frac{2}{2+1} = \frac{4}{5} \times \frac{R_{eq1}}{R_{eq1} + 1}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{4}{5} \times \frac{R_{eq1}}{R_{eq1} + 1} \Rightarrow \frac{10}{12} = \frac{R_{eq1}}{R_{eq1} + 1}$$

$$\Rightarrow 10 R_{eq1} + 10 = 12 R_{eq1} \Rightarrow R_{eq1} = \frac{10}{2} = 5 \Omega$$

از طرفی زمانی که کلید K باز است، مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{eq1} = 2 + 2 + R \Rightarrow 5 = 4 + R \Rightarrow R = 1 \Omega$$

آمپرسنج جریان عبوری از مقاومت R_3 را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$V_3 = I_3 R_3 \Rightarrow V_3 = 2 \times 4 = 8 \text{ V}$$

مقاومت‌های R_1 و R_2 موازی هستند، بنابراین اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت معادل آن‌ها (R') نیز برابر 8 V است، در نتیجه می‌توان گفت:

$$V = V' + V_3 \Rightarrow 22 = 8 + V_3 \Rightarrow V_3 = 24 \text{ V}$$

جریان عبوری از مقاومت R_3 برابر است با:

$$R_3 = \frac{V_3}{I_3} \Rightarrow I_3 = \frac{V_3}{R_3} = \frac{24}{8} = 3 \text{ A}$$

$$I_1 + I_2 = I_3 \Rightarrow I_1 + 2 = 3 \Rightarrow I_1 = 1 \text{ A}$$

بنابراین:

در نتیجه انرژی مصرفی در مقاومت R_1 در مدت زمان $1/5$ ساعت برابر است با:

$$U = Pt \xrightarrow{P=VI} U = VI t \Rightarrow U = 1 \times 1 \times 10^{-3} \times 1 \times 1/5$$

$$\Rightarrow U = 12 \times 10^{-3} \text{ kWh}$$

مقاومت‌های R_2 و R_3 متوالی هستند، بنابراین جریان عبوری از آن‌ها برابر است. از طرفی مقاومت معادل مقاومت‌های R_2 و R_3 با مقاومت R_1 موازی هستند، بنابراین اختلاف پتانسیل دوسر آن‌ها برابر است، در نتیجه داریم:

$$R_{2,3} = \frac{V_{2,3}}{I_3} \Rightarrow 2 + 2R = \frac{10}{1} \Rightarrow 2 + 2R = 10 \Rightarrow 2R = 8 \Rightarrow R = 4 \Omega$$

پس جریان عبوری از مقاومت R_1 برابر است با:

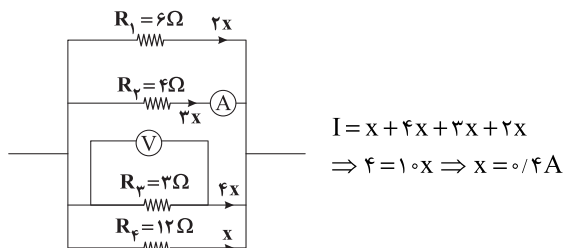
$$I_1 = \frac{V_1}{R_1} \Rightarrow I_1 = \frac{10}{4} = 2.5 \text{ A}$$

مقاومت‌های R_4 و R_5 متوالی هستند و مقاومت معادل آن‌ها برابر با $2R'$ است. از طرفی مقاومت $R_{4,5}$ با مقاومت R_6 موازی است، بنابراین:

$$\frac{R_{4,5}}{R_6} = \frac{I_3}{I_4} \Rightarrow \frac{2R'}{R'} = \frac{1}{I_4} \Rightarrow 2 = \frac{1}{I_4} \Rightarrow I_4 = 0.5 \text{ A}$$

در مقاومت‌های موازی، جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین اگر جریان عبوری از مقاومت R_F را برابر x در نظر بگیریم، آن‌گاه داریم:

آمپرسنج جریان عبوری از مقاومت R_P را نشان می‌دهد، بنابراین عددی که آمپرسنج نشان می‌دهد برابر $1/2 A$ است.

ولتسنج اختلاف پتانسیل دوسر مقاومت R_P را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$V_P = I_P R_P \Rightarrow V_P = 4 \times 0.4 \times 3 = 4/8 V$$

۵۴ با توجه به این‌که آمپرسنج A_P ایده‌آل است، بنابراین مقاومت آن صفر است، در نتیجه دوسر مقاومت R_D اتصال کوتاه شده و از مدار حذف می‌شود، در نتیجه مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{1,2} = \frac{R_1 \times R_2}{R_1 + R_2} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2 \Omega$$

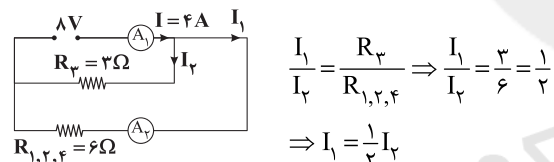
$$R_{1,2,4} = 2 + 4 = 6 \Omega$$

$$R_{eq} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2 \Omega$$

$$I = \frac{V}{R_{eq}} \Rightarrow I = \frac{4}{2} = 2 A$$

بنابراین آمپرسنج A_1 ، ۴ آمپر را نشان می‌دهد.

در مقاومت‌های موازی، جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

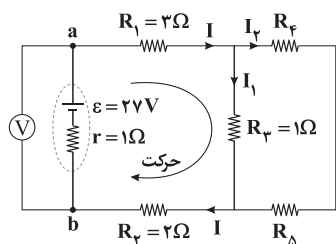
$$I = I_1 + I_2 \Rightarrow I = \frac{1}{2} I_2 + I_2 = \frac{3}{2} I_2 \Rightarrow I_2 = \frac{2}{3} I = \frac{2}{3} \times 4 = \frac{8}{3} A$$

$$I_1 = \frac{1}{2} I_2 = \frac{1}{2} \times \frac{8}{3} = \frac{4}{3} A$$

۵۵ ولتسنج، اختلاف پتانسیل دو سر باتری را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$V = \varepsilon - Ir \Rightarrow 23 = 27 - I \times 1 \Rightarrow I = 27 - 23 = 4 A$$

اختلاف پتانسیل بین دو نقطه a و b برابر است با:

$$V_a - IR_1 - I_1 R_2 - IR_3 = V_b \Rightarrow V_a - V_b = IR_1 + I_1 R_2 + IR_3$$

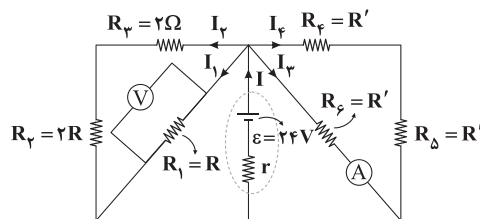
$$\Rightarrow V = IR_1 + I_1 R_2 + IR_3 \Rightarrow 23 = 4 \times 3 + (I_1 \times 1) + (4 \times 2)$$

$$\Rightarrow 23 = 12 + 8 + I_1 \Rightarrow I_1 = 3 A$$

$$I = I_1 + I_2 \Rightarrow 4 = 3 + I_2 \Rightarrow I_2 = 1 A$$

بنابراین:

بنابراین جریان خروجی از باتری برابر است با:

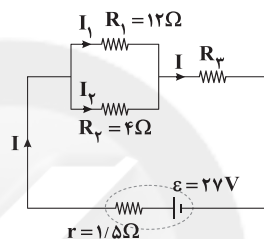
$$I = I_1 + I_2 + I_3 + I_4 \Rightarrow I = 2/5 + 1 + 1 + 0/5 = 5 A$$

باتری موازی با مقاومت R_1 قرار دارد، بنابراین اختلاف پتانسیل دوسر باتری نیز برابر $10 V$ است، در نتیجه توان خروجی از باتری برابر است با:

$$P_{خروجی} = VI \Rightarrow P_{خروجی} = 10 \times 5 = 50 W$$

۵۲ می‌دانیم جریان در مقاومت‌های موازی به نسبت عکس

مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{R_1}{R_2} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{12}{4} \Rightarrow I_2 = 3 I_1 \Rightarrow I_1 = \frac{1}{3} I_2$$

$$I = I_1 + I_2 \Rightarrow I = \frac{1}{3} I_2 + I_2 = \frac{4}{3} I_2 \Rightarrow I_2 = \frac{3}{4} I$$

با توجه به اطلاعات داده‌شده در سؤال داریم:

$$\frac{P_2}{P_1} = 2 \Rightarrow \frac{P = RI^2}{P = RI^2} = 2 \Rightarrow \frac{R_2 I_2^2}{R_1 I_1^2} = 2 \Rightarrow \frac{16 R_2}{4 \times 9} = 2$$

$$\Rightarrow R_2 = \frac{2 \times 4 \times 9}{16} \Rightarrow R_2 = 4/5 \Omega$$

بنابراین مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{eq} = \frac{12 \times 4}{12 + 4} + 4/5 = 3 + 4/5 = 7/5 \Omega$$

در نتیجه جریان خروجی از باتری برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} \Rightarrow I = \frac{27}{7/5 + 1/5} = \frac{27}{9} = 3 A$$

$$P = \varepsilon I \Rightarrow P = 27 \times 3 = 81 W$$

توان تولیدی باتری برابر است با:

۵۳ هر چهار مقاومت با هم موازی بسته شده‌اند، بنابراین مقاومت

معادل مدار برابر است با:

$$\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} = \frac{1}{6} + \frac{1}{4} + \frac{1}{3} + \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{2 + 3 + 4 + 1}{12} = \frac{10}{12} \Rightarrow R_{eq} = 1/2 \Omega$$

بنابراین جریان اصلی مدار برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{8}{1/2 + 0/8} = \frac{8}{2} = 4 A$$

۵۷ ۳ می‌دانیم جریان در مقاومت‌های موازی به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{I_B}{I_A} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{\frac{3I}{4}}{\frac{I}{4}} = 3$$

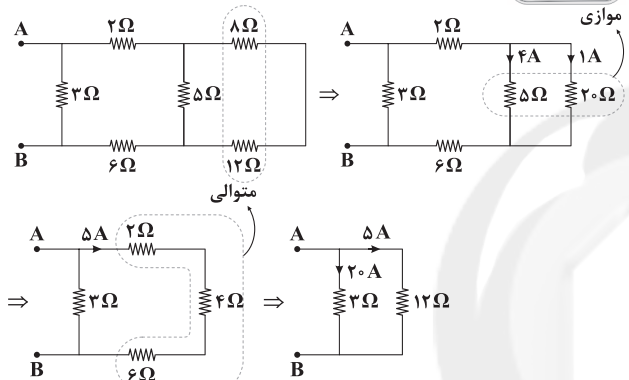
با توجه به رابطه مقاومت برحسب ویژگی‌های ساختمانی آن داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_A}{R_B} = \frac{\rho_A}{\rho_B} \times \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} \Rightarrow 3 = 6 \times 1 \times \frac{A_B}{A_A}$$

$$\Rightarrow \frac{A_B}{A_A} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{A = \pi r^2}{A} \Rightarrow \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{r_B}{r_A} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۵۸ ۴ مدار را ساده می‌کنیم جریان عبوری از هر شاخه را مشخص می‌کنیم:

بنابراین از مقاومت ۳ اهمی جریان ۲۰ A عبور می‌کند.

۵۹ ۱ ابتدا مقاومت معادل مدار را به دست می‌آوریم. اگر مقاومت معادل مقاومت‌های R_1 ، R_2 و R_3 را R' در نظر بگیریم، داریم:

$$\frac{1}{R'} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} = \frac{1}{6} + \frac{1}{8} + \frac{1}{24} = \frac{4+3+1}{24} = \frac{8}{24} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow R' = 3\Omega$$

مقاومت‌های R' و R_4 متوالی هستند، بنابراین:

$$R'' = R' + R_4 = 3 + 5 = 8\Omega$$

مقاومت‌های R'' و R_5 موازی هستند، بنابراین:

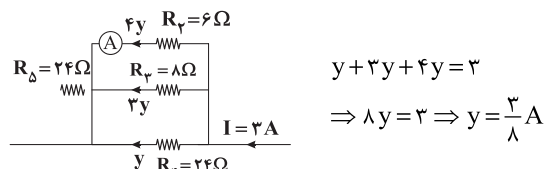
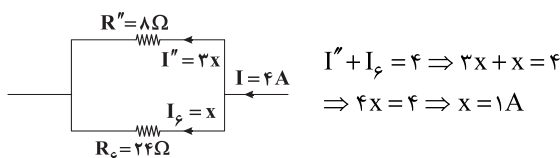
$$R''' = \frac{8 \times 24}{8 + 24} = \frac{8 \times 24}{32} = 6\Omega$$

بنابراین مقاومت معادل مدار برابر است با: $R_{eq} = R''' + R_1 = 6 + 2 = 8\Omega$

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{34}{8 + 0.5} = 4A$$

جریان خروجی از باتری برابر است با:

می‌دانیم در مقاومت‌های موازی، جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

مقاومت‌های R_4 و R_5 با هم متوالی هستند و مقاومت معادل آن‌ها، یعنی مقاومت $R_{4,5}$ با مقاومت R_2 موازی است، بنابراین:

$$V_2 = V_{4,5} \xrightarrow{V=IR} I_2 R_2 = I_4 R_{4,5}$$

$$\Rightarrow 3 = 1 \times R_{4,5} \Rightarrow R_{4,5} = 3\Omega \quad (1)$$

توان مصرفی مقاومت R_2 برابر ۲W است، بنابراین:

$$P_2 = R_2 I_2^2 \Rightarrow 2 = R_2 \times 1^2 \Rightarrow R_2 = 2\Omega \quad (2)$$

بنابراین: $R_{4,5} = R_2 + R_4 \xrightarrow{(2),(1)} 3 = 2 + R_4 \Rightarrow R_4 = 1\Omega$

۵۶ ۳ مقاومت معادل مدار را به دست می‌آوریم:

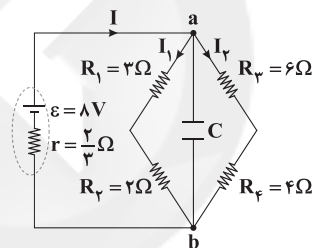
$$\begin{cases} R_{3,4} = R_3 + R_4 = 6 + 4 = 10\Omega \\ R_{1,2} = R_1 + R_2 = 3 + 2 = 5\Omega \end{cases}$$

$$\Rightarrow R_{eq} = \frac{R_{3,4} \times R_{1,2}}{R_{3,4} + R_{1,2}} = \frac{10 \times 5}{10 + 5} = \frac{50}{15} = \frac{10}{3}\Omega$$

پس جریان خروجی از باتری برابر است با:

$$I = \frac{\varepsilon}{R_{eq} + r} = \frac{8}{\frac{10}{3} + 1} = \frac{8}{\frac{13}{3}} = \frac{24}{13}A$$

در مقاومت‌های موازی جریان به نسبت عکس مقاومت‌ها تقسیم می‌شود، بنابراین:

$$\frac{I_1}{I_2} = \frac{R_{3,4}}{R_{1,2}} \Rightarrow \frac{I_1}{I_2} = \frac{10}{5} \Rightarrow \frac{I_1}{I_2} = 2 \Rightarrow I_1 = 2I_2$$

$$I = I_1 + I_2 \Rightarrow I = 2I_2 + I_2 \Rightarrow I = 3I_2 \Rightarrow I_2 = \frac{1}{3}I$$

$$\Rightarrow I_2 = \frac{1}{3} \times \frac{24}{13} = \frac{8}{13}A$$

بنابراین:

$$I_1 = 2I_2 = 2 \times \frac{8}{13} = \frac{16}{13}A$$

اختلاف پتانسیل بین دو نقطه a و b برابر است با:

$$V_a - I_1 R_1 - I_2 R_2 = V_b \Rightarrow V_a - V_b = I_1 R_1 + I_2 R_2$$

$$\Rightarrow V_a - V_b = \left(\frac{16}{13} \times 2\right) + \left(\frac{8}{13} \times 6\right)$$

$$\Rightarrow V_a - V_b = \frac{16}{13} + \frac{48}{13} = \frac{64}{13}V$$

اختلاف پتانسیل دو سر خازن نیز برابر با $\frac{64}{13}$ ولت است، بنابراین انرژی

ذخیره‌شده در خازن برابر است با:

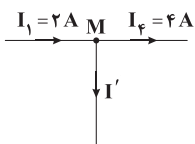
$$U = \frac{1}{2} C V^2 = \frac{1}{2} \times 9 \times 10^{-6} \times \left(\frac{64}{13}\right)^2 = \frac{1}{2} \times 9 \times 10^{-6} \times \frac{4096}{169}$$

$$\Rightarrow U = 200 \times 10^{-6} J = 200 \mu J$$

دقت کنید: وقتی در شاخه‌ای از مدار، خازن شارژشده‌ای قرار دارد، از آن شاخه جریانی عبور نمی‌کند.

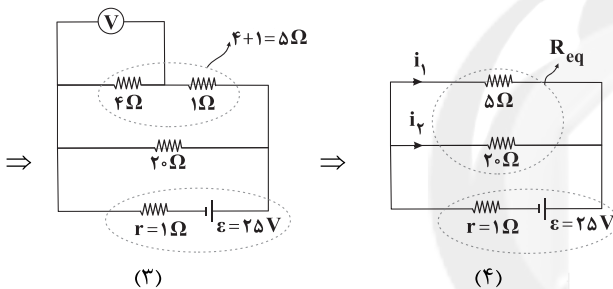
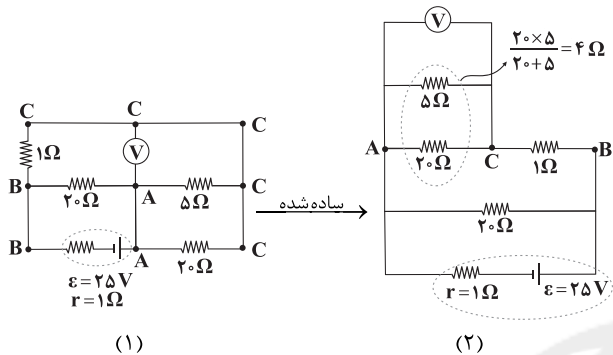

با توجه به گره‌های M و N و جریان‌های ورودی و خروجی از آن‌ها داریم:

بنابراین جریان در سیم MN برابر 2A و جهت آن از N به M است.

۶۲ ۳ ابتدا (با نام‌گذاری گره‌ها) مدار را ساده می‌کنیم:

$$R_{eq} = \frac{2 \times 5}{2 + 5} = 4 \Omega$$

$$I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r} = \frac{25}{4 + 1} = 5 \text{ A}$$

بنابراین:

همان‌طور که می‌دانید جریان در شاخه‌های موازی با اندازه مقاومت رابطه عکس

دارد، بنابراین در شکل (۴) جریان مقاومت ۵Ω، ۴Ω برابر جریان مقاومت ۲Ω

$$i_1 + i_2 = 5$$

است و می‌توانیم بنویسیم:

$$\Rightarrow 4i_1 + i_2 = 5 \Rightarrow i_2 = 1 \text{ A}, i_1 = 4 \text{ A}$$

در شکل شماره (۳) مقاومت‌های ۱Ω و ۴Ω متوالی هستند، بنابراین

جریانشان با جریان مقاومت معادلشان، یعنی جریان مقاومت ۵Ω برابر است.

در نتیجه طبق رابطه $V = RI$ ، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر

مقاومت ۴Ω را به صورت زیر محاسبه می‌کنیم:

$$V(4\Omega) = I(4\Omega) \times 4 = 4 \times 4 = 16 \text{ V}$$

۶۳ ۱ توان مصرفی مقاومت R برابر است با:

$$P = VI$$

از طرفی اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر مقاومت R برابر با اختلاف پتانسیل

الکتریکی دو سر باتری است، بنابراین:

$$P = VI \xrightarrow{V = \epsilon - rI} P = (\epsilon - rI) \times I = \epsilon I - rI^2$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید رابطه توان خروجی برحسب شدت جریان یک

معادله درجه ۲ است که در این معادله ضریب I^2 منفی بوده و جهت تععر

(گودی) رو به پایین می‌باشد، بنابراین گزینه (۱) پاسخ صحیح است.

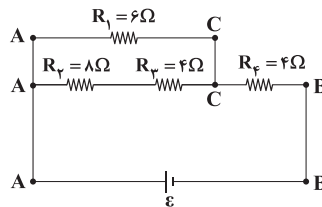
آمپرسنج جریان عبوری از مقاومت R_p را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$I_p = 4 \text{ A} \Rightarrow I_p = 4 \times \frac{3}{\lambda} = \frac{3}{\lambda} \text{ A}$$

ولت‌سنج اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_p را نشان می‌دهد، بنابراین:

$$R_p = \frac{V}{I_p} \Rightarrow 24 = \frac{V}{1} \Rightarrow V = 24 \text{ V}$$

۶۰ ۳ مقاومت معادل مدار قبل از بستن کلید K:

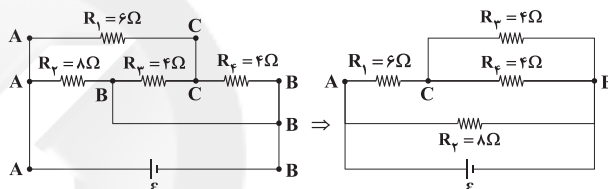

$$R_{2,3} = R_2 + R_3 = 8 + 4 = 12 \Omega$$

$$R_{1,2,3} = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = \frac{6 \times 12}{18} = 4 \Omega$$

$$R_{eq1} = R_{1,2,3} + R_4 = 4 + 4 = 8 \Omega$$

مقاومت معادل مدار پس از بستن کلید K:

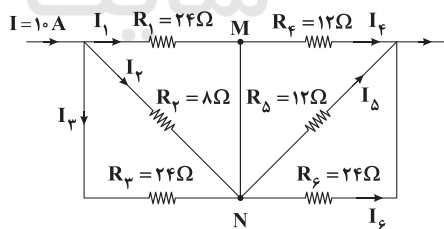
$$R_{3,4} = \frac{4}{2} = 2 \Omega$$

$$R_{1,2,3} = R_1 + R_{3,4} = 6 + 2 = 8 \Omega$$

$$R_{eq2} = \frac{R_{1,2,3} \times R_5}{R_{1,2,3} + R_5} = \frac{8 \times 4}{8 + 4} = 4 \Omega$$

بنابراین مقاومت معادل مدار ۴ اهم کاهش می‌یابد.

۶۱ ۲ جریان عبوری از هر مقاومت را مشخص می‌کنیم.

اگر جریان عبوری از مقاومت R_1 را X در نظر بگیریم، آن‌گاه جریان عبوری از

مقاومت‌های R_3 و R_6 به ترتیب $3X$ و X می‌باشد، بنابراین:

$$I = I_1 + I_3 + I_6 \Rightarrow 10 = X + 3X + X \Rightarrow 10 = 5X$$

$$\Rightarrow X = 2 \text{ A} \Rightarrow \begin{cases} I_1 = 2 \text{ A} \\ I_3 = 6 \text{ A} \\ I_6 = 2 \text{ A} \end{cases}$$

اگر جریان عبوری از مقاومت R_6 را X در نظر بگیریم، آن‌گاه جریان عبوری از

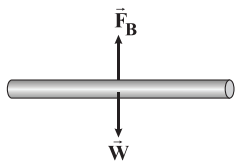
هریک از مقاومت‌های R_5 و R_6 برابر $2X$ می‌باشد، بنابراین:

$$I = I_5 + I_6 + I_6 \Rightarrow 10 = 2X + 2X + X \Rightarrow 5X = 10$$

$$\Rightarrow X = 2 \text{ A} \Rightarrow \begin{cases} I_5 = 4 \text{ A} \\ I_6 = 4 \text{ A} \\ I_6 = 2 \text{ A} \end{cases}$$

۶۸ | ۱ برای این‌که نیروسنج‌ها عدد صفر را نشان دهند، باید برآیند نیروهای وارد بر میله صفر باشد، بنابراین داریم:

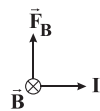
$$F_B = W \Rightarrow I\ell B \sin \theta = mg \xrightarrow{\theta=90^\circ} I\ell B = \rho V g$$

$$\xrightarrow{V=A\ell} I/B = \rho A/g$$

$$\Rightarrow IB = \rho Ag \Rightarrow I \times 3 \times 10^{-3} = 5 \times 10^3 \times 3 \times (0.2 \times 10^{-3})^2 \times 10$$

$$\Rightarrow I = 2A$$

بنابراین طبق قاعده دست راست، جهت جریان در میله باید به سمت راست باشد.

۶۹ | ۴ اندازه نیروی وارد بر هر قسمت سیم از طرف میدان مغناطیسی \vec{B} را به دست می‌آوریم:

$$F = I\ell B \sin \theta$$

$$\begin{cases} F_{AB} = I\ell_{AB} B \sin 30^\circ = 2 \times 0.15 \times 10^{-2} \times 0.5 \times \frac{1}{2} = 0.075 N \\ F_{BC} = I\ell_{BC} B \sin 0^\circ \Rightarrow F_{BC} = 0 \\ F_{CD} = I\ell_{CD} B \sin 53^\circ = 2 \times 0.2 \times 10^{-2} \times 0.5 \times 0.8 = 0.16 N \end{cases}$$

$$\Rightarrow F_T = F_{CD} - F_{AB} = 0.16 - 0.075 = 0.085 N$$

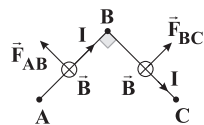
جهت برآیند نیروهای وارد بر سیم برون سو می‌باشد.

۷۰ | ۳ ابتدا اندازه نیروی وارد بر هر قطعه سیم از طرف میدان را محاسبه می‌کنیم:

$$F = I\ell B \sin \theta$$

$$\begin{cases} F_{AB} = I\ell_{AB} B \sin 90^\circ = 10 \times 10 \times 10^{-2} \times 200 \times 10^{-4} \times 1 = 0.02 N \\ F_{BC} = I\ell_{BC} B \sin 90^\circ = 10 \times 10 \times 10^{-2} \times 200 \times 10^{-4} \times 1 = 0.02 N \end{cases}$$

حال با استفاده از قاعده دست راست، جهت نیروی وارد بر هر قطعه سیم از طرف میدان را به دست می‌آوریم:

بنابراین برآیند نیروهای وارد بر سیم برابر است با:

$$\vec{F}_{AB} \quad \vec{F}_{BC} \quad \vec{F}_T \quad F_T = \sqrt{F_{AB}^2 + F_{BC}^2} = 0.02\sqrt{2} N$$

۶۴ | ۳ با توجه به اطلاعات داده شده در سؤال داریم:

$$P_3 = P_4 \Rightarrow R_3 I^2 = R_4 I'^2$$

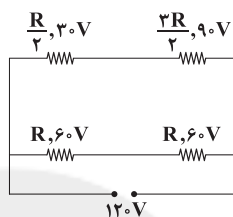
$$\Rightarrow 27 \times I^2 = 12 \times I'^2 \Rightarrow \left(\frac{I'}{I}\right)^2 = \frac{27}{12} = \frac{9}{4} \Rightarrow \frac{I'}{I} = \frac{3}{2}$$

مقاومت‌های $R_{3,4}$ و $R_{1,4}$ با هم موازی هستند، بنابراین:

$$\frac{I'}{I} = \frac{R_{2,3}}{R_{1,4}} \Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{R + 27}{16 + 12} \Rightarrow \frac{3}{2} = \frac{R + 27}{28}$$

$$\Rightarrow 84 = 2R + 54 \Rightarrow 2R = 30 \Rightarrow R = 15 \Omega$$

۶۵ | ۲ مدار را ساده می‌کنیم:

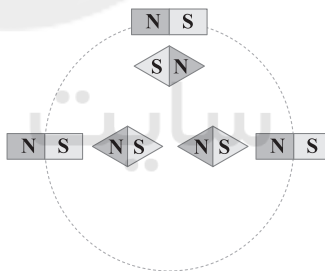

اختلاف پتانسیل دو سر لامپ L_1 برابر با 30 ولت و اختلاف پتانسیل دو سر لامپ L_2 برابر 60 ولت است، بنابراین با توجه به رابطه توان داریم:

$$P = \frac{V^2}{R} \Rightarrow R = \frac{V^2}{P} \xrightarrow{\text{ثابت: } R} \frac{V^2}{P} = \frac{V'^2}{P'} \Rightarrow \left(\frac{V'}{V}\right)^2 = \frac{P'}{P}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \left(\frac{V_1}{V}\right)^2 = \frac{P_1}{P} \Rightarrow \left(\frac{60}{240}\right)^2 = \frac{P_1}{80} \Rightarrow P_1 = 5 W \\ \left(\frac{V_2}{V}\right)^2 = \frac{P_2}{P} \Rightarrow \left(\frac{30}{240}\right)^2 = \frac{P_2}{80} \Rightarrow P_2 = 1.25 W \end{cases}$$

۶۶ | ۴ به شکل زیر توجه کنید:

از شکل مشخص است که در هر نیم‌دور چرخش آهن‌ربا، عقربه 360 درجه دوران می‌کند، بنابراین در یک چرخش کامل، عقربه 720 درجه دوران می‌کند.

۶۷ | ۳ اندازه نیرویی که از طرف میدان مغناطیسی بر سیم حامل جریان وارد می‌شود، برابر است با:

$$F_B = I\ell B \sin \theta \Rightarrow F_B = 5 \times 1 \times 0.4 \times 1 = 0.2 N$$

با توجه به قاعده دست راست، جهت نیروی وارد بر سیم از طرف میدان مغناطیسی حاصل از آهن‌ربا به سمت بالا می‌باشد.

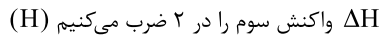
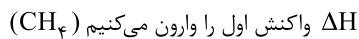

آهن‌ربا به سیم نیرویی به بزرگی $0.2 N$ به سمت بالا وارد می‌کند، پس سیم نیرویی به بزرگی $0.2 N$ به آهن‌ربا به سمت پایین وارد می‌کند، در نتیجه ترازو عدد $10.2 N$ را نشان می‌دهد.

۲ ۷۴

آنتالپی پیوند C—H از واکنش $C(g) + 4H(g) \rightarrow CH_4(g)$ به دست می‌آید.
پس:

$$\Delta H(\text{واکنش هدف}) = \Delta H'_1 + \Delta H_2 + \Delta H'_3$$

$$\Rightarrow (+74) + (+706) + (872) = +1652 \text{ kJ}$$

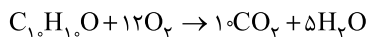
* ΔH این واکنش مربوط به شکستن ۴ پیوند C—H در مولکول متان است و ما انرژی لازم برای شکستن فقط یکی از این پیوندها را می‌خواهیم بدانیم. پس این مقدار را بر ۴ تقسیم می‌کنیم.

$$\frac{1652}{4} = 413 \text{ kJ}$$

* یادآوری: آنتالپی پیوند همیشه یک مقدار مثبت است.

۳ ۷۵

فرمول ترکیب مورد نظر به صورت $C_10H_{10}O$ است.

هر مول از آن با سه مول هیدروژن به طور کامل واکنش داده و به یک ترکیب سیرشده تبدیل می‌شود.

با توجه به یکسان بودن نسبت شمار اتم‌های C به H در این ترکیب و بنزن (C_6H_6) نسبت درصد جرمی C به H نیز در هر دو آن‌ها برابر است.

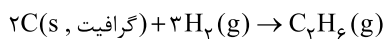
۳ ۷۶

$$? \text{ KW.h} = 56 \text{ m}^3 H_2 \times \frac{1000 \text{ LH}_2}{1 \text{ m}^3 H_2} \times \frac{1 \text{ mol } H_2}{22.4 \text{ LH}_2} \times \frac{285 \text{ kJ}}{2 \text{ mol } H_2}$$

$$\times \frac{60}{100} \times \frac{1 \text{ KW.h}}{3600 \text{ kJ}} = 59.375$$

واکنش تشکیل ۱ مول اتان به صورت زیر است:

۱ ۷۷

برای رسیدن به معادله واکنش فوق باید تغییرات زیر را روی معادله واکنش‌های کمکی اعمال کنیم:

«واکنش a در ۲ ضرب - واکنش b در ۳ ضرب - واکنش c وارون تقسیم بر ۲»

$$2\Delta H_a + 3\Delta H_b - \frac{\Delta H_c}{2}$$

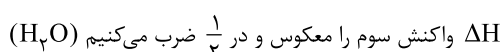
$$\Rightarrow 2(-394) + 3(-286) - \left(\frac{-3120}{2}\right) = -86 \text{ kJ}$$

برای محاسبه گرمای آزاد شده به ازای تشکیل یک گرم اتان، باید گرمای آزاد شده به هنگام تشکیل یک مول متان را بر جرم مولی آن تقسیم کنیم:

$$\frac{-86 \text{ kJ}}{30} = 2.87 \text{ kJ}$$

ΔH واکنش اول را معکوس و در ۳ ضرب می‌کنیم (Fe)

۴ ۷۸

حال ΔH های تغییر داده شده را با یکدیگر جمع می‌کنیم:

$$\Delta H(\text{واکنش هدف}) = \Delta H'_1 + \Delta H_2 + \Delta H'_3 = 721/5 - 317/5 + 242 = +646$$

این واکنش گرماگیر بوده و ΔH آن مثبت است.

برای به دست آوردن مقدار گرمای مبادله شده طبق تناسب‌های زیر عمل می‌کنیم:

$$\frac{\text{اختلاف جرم مواد جامد}}{1 \times Fe_3O_4 - 3 \times Fe} = \frac{Q}{|\Delta H|} = \frac{32}{1 \times 232 - 3 \times 56 = 64} = \frac{323}{646}$$

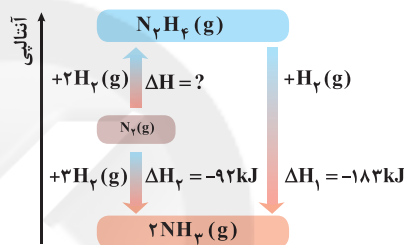
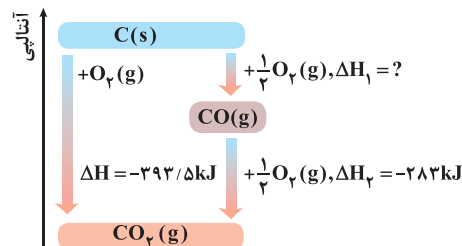
شیمی

۳ ۷۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

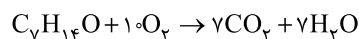
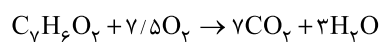
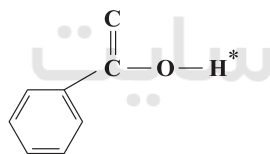
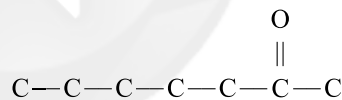
(۱) در مرحله اول واکنش تهیه آمونیاک برخلاف مرحله اول واکنش سوختن کامل گرافیت، سطح انرژی مواد بالاتر می‌رود.

(۲) در مرحله اول هر دو واکنش برخی پیوندها شکسته و برخی دیگر تشکیل می‌شوند.

(۴) در هر دو واکنش $|\Delta H|$ در مرحله دوم بیشتر از مرحله اول است.

۴ ۷۲ همه عبارتهای داده شده درست‌اند.

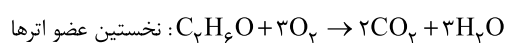
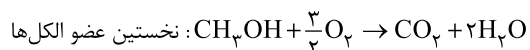
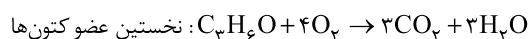

در ساختار ۲- هپتانون ۶ پیوند C—C و در ساختار بنزوئیک اسید ۴

پیوند C—C وجود دارد. ($\frac{6}{4} = 1.5$)

۳ ۷۳ فرض می‌کنیم یک مول از هر یک از ترکیبات مورد نظر را

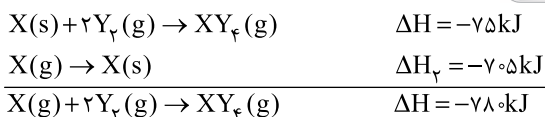
سوزانده‌ایم:

$$\frac{CO_2}{H_2O} = \frac{3+1+2}{3+2+3} = \frac{6}{8} = 0.75$$

۲ ۸۴

$$-78 = 2(Y - Y) - 4(X - Y) \Rightarrow (X - Y) = \frac{1}{4}(-78 + 2 \times 432) = 41 \text{ kJ}$$

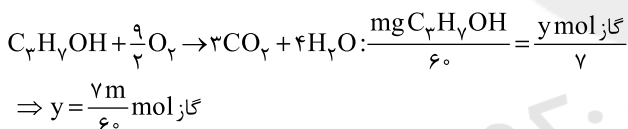
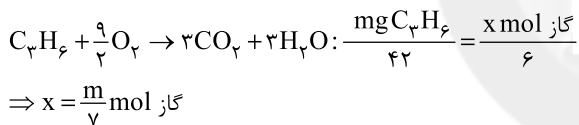
۲ ۸۵

ترکیب آلی داده شده که گروه عاملی الکلی دارد و فرمول مولکولی آن به صورت $C_{10}H_{18}O$ است در گشیش وجود دارد. هر مولکول از این ترکیب دارای ۲ پیوند دوگانه کربن - کربن ($C=C$) است که در اثر واکنش با ۲ مول گاز هیدروژن، به پیوندهای یگانه کربن - هیدروژن ($C-H$) و کربن - کربن ($C-C$) تبدیل می‌شود. سایر پیوندها دست نخورده باقی می‌مانند. در صورتی که یک مول از این ترکیب با هیدروژن کافی واکنش دهد، ΔH واکنش برابر است با:

$$\begin{aligned} \Delta H_{\text{واکنش}} &= [2\Delta H(C=C) + 2\Delta H(H-H)] \\ &- [2\Delta H(C-C) + 4\Delta H(C-H)] \\ \Delta H_{\text{واکنش}} &= [2(615) + 2(432)] - [2(350) + 4(415)] = -260 \text{ kJ} \end{aligned}$$

$$? \text{ kJ} = 6/16 \text{ g } C_{10}H_{18}O \times \frac{1 \text{ mol } C_{10}H_{18}O}{154 \text{ g } C_{10}H_{18}O} \times \frac{360 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } C_{10}H_{18}O} = 10/4 \text{ kJ}$$

۴ ۸۶

فرض کنیم m گرم پروپین و m گرم پروپانول را به طور کامل سوزانده‌ایم:

$$\frac{7m}{60} < \frac{m}{4}$$

ارزش سوختن پروپین از پروپانول بیشتر است در نتیجه بر اثر سوختن کامل جرم‌های برابر آن‌ها، از سوختن پروپین گرمای بیشتری آزاد می‌شود.

۱ ۸۷

فقط عبارت آخر درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: ارزش سوختن (kJ.g^{-1}) انرژی آزاد شده برابر سوختن کامل یک گرم ماده است.

عبارت دوم: از بین مواد غذایی مختلف تنها کربوهیدرات‌ها در بدن به گلوکز شکسته می‌شوند.

عبارت سوم: مواد غذایی در بدن به طور عمده به شکل چربی ذخیره می‌شوند.

۳ ۸۸

گرمای لازم برای به جوش آوردن $172 \text{ L } (172 \text{ kg})$ آب برابر

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 172 \times 4 \times 25 = 17300 \text{ kJ}$$

است با:

از سوختن یک مول آلکان زنجیری با n کربن، n مول کربن دی‌اکسید تولید می‌شود. به عبارتی گرمای حاصل از سوختن ۱ مول از این آلکان برابر است با:

$$692nkJ$$

$$\frac{\text{گرم}}{\text{جرم مولی}} = \frac{Q}{\Delta H} = \frac{355g}{14n+2} = \frac{17300}{692n} = n = 10$$

آلکان مورد نظر ۱۰ کربنه است $\Rightarrow 3$ و 3 - دی‌اتیل هگزان

۱ ۷۹

ابتدا از رابطه $Q = mc\Delta\theta$ مقدار گرمای آزاد شده از سوختن

نمونه پروپان که صرف افزایش دمای آلومینیم شده است را به دست می‌آوریم:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow Q = 5 \times 0.9 \times 40 = 180 \text{ kJ}$$

حال از کسر تناسب زیر برای حل ادامه سؤال استفاده می‌کنیم. دقت کنید

که چون پروپان واکنش‌دهنده است همواره بازده واکنش را به صورت $\frac{R}{100}$ در

صورت کسر متناسب مربوط به آن می‌نویسیم:

$$\frac{d \times V \times \frac{R}{100}}{1} = \frac{Q}{|\Delta H|}$$

$$\Rightarrow \frac{1/5 \times 8 \times \frac{R}{100}}{1 \times 44} = \frac{180}{1320} \Rightarrow R = 50$$

فقط عبارت سوم درست است.

۳ ۸۰

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: بیشترین ارزش سوختی در بین هیدروکربن‌ها متعلق به

متان (CH_4) است و در حالی که سبک‌ترین هیدروکربن سیرنشده

اتیلن (C_2H_4) می‌باشد.

عبارت دوم: گروه عاملی کربونیل ویژه آلدهیدها نیست و در کتون‌ها نیز دیده می‌شود.

عبارت چهارم: الکل‌ها و اترهای هم‌کربن به شرط برابر بودن اتم‌های O و

Hشان ایزومرند.

۲ ۸۱

$$\frac{\text{mol واکنش} \times \text{آلکان}}{100} = \frac{m \times c \times \Delta\theta}{|\Delta H|}$$

$$\Rightarrow \frac{0.5 \times 80}{100} = \frac{10 \times 4 \times (100 - 71)}{|\Delta H|} \Rightarrow |\Delta H| = 2900 = -2900 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

آنتالپی سوختن مقداری منفی است.

۳ ۸۲

گرمای واکنش‌هایی که در فاز محلول صورت می‌گیرند با

استفاده از گرماسنج لیوانی محاسبه می‌کنیم. مانند واکنش‌های خنثی شدن

اسید و باز و یا واکنش تیغه روی با محلول مس (II) سولفات

واکنش ترمیت در محیط خشک صورت می‌گیرد و گرمای بسیار زیادی تولید می‌کند.

زنگ زدن آهن واکنشی بسیار کند است که محاسبه گرمای واکنش آن با

گرماسنج غیرممکن است.

واکنش‌هایی که دارای شرکت‌کننده گازی شکل هستند. به دلیل خروج گاز از

محیط سامانه برای محاسبه ΔH در گرماسنج لیوانی مناسب نیستند.

۴ ۸۳

با توجه به ساختار مولکول‌های مورد نظر و با توجه به این‌که

در بنزآلدهید برخلاف ۲- هپتانون ۳ تا از پیوندهای کربن - کربن دوگانه هستند

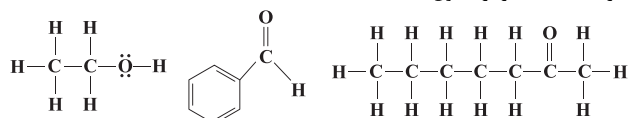
در حالی‌که در ۲- هپتانون همه پیوندهای کربن - کربن یگانه‌اند، میانگین

آنتالپی پیوندهای کربن - کربن در بنزآلدهید از ۲- هپتانون بیشتر است.

هم‌چنین با توجه به این‌که در بنزآلدهید پیوند کربن - اکسیژن دوگانه و در

اتانول پیوند کربن - اکسیژن یگانه است، آنتالپی پیوند کربن - اکسیژن در

بنزآلدهید بیشتر از اتانول است.

ج) اتانول

ب) بنزآلدهید

الف) هپتانون

- ۹۸ ۳ در سدهای بتنی از سیمان، ماسه، شن و میلگرد استفاده می‌شود.
- ۹۹ ۳ طبق مطالب «پاسخ دهید» صفحه ۶۹ کتاب درسی، هسته سدهای خاکی را از رس می‌سازند زیرا نفوذپذیری بسیار کمی دارد و مانع عبور آب از بدنه سد می‌شود.
- ۱۰۰ ۱ لکه‌های پوستی یکی از عوارض ورود آرسنیک به بدن است و پلومبیسیم، مسمومیت سرب می‌باشد.
- ۱۰۱ ۲ طبق شکل ۲-۵ صفحه ۷۵ کتاب درسی، عنصر مشترک سنگ آهک و گرانیت، اکسیژن است و مطابق جدول فراوانی عناصر پوسته زمین (غلظت کلارک) در صفحه ۲۶ کتاب درسی فراوان‌ترین عنصر است و در رتبه اول قرار دارد.
- ۱۰۲ ۲ مصرف زیاد عنصر روی در بدن می‌تواند باعث کم‌خونی و حتی مرگ شود و عوارض کمبود روی، شامل کوتاهی قد و اختلال در سیستم ایمنی بدن است.
- ۱۰۳ ۳ عناصر جزئی مانند مس، طلا، روی، سرب، کادمیم و ... در بدن نقش و اهمیت اساسی - سمی دارند. (جدول ۱ - ۵ صفحه ۷۶ کتاب درسی)
- ۱۰۴ ۴ کانی‌های دارای آرسنیک مانند پیریت اگر در معرض هوازدگی قرار گیرند حل شده و وارد آب شده و وقتی مقدار بالای آرسنیک وارد بدن شود، موجب بیماری و عوارضی مانند لکه‌های پوستی، سخت شدن و شاخی شدن کف دست و پا، دیابت و سرطان پوست می‌شود.
- ۱۰۵ ۱ اگر ۲ تا ۸ برابر حد مجاز و معمول فلوراید وارد بدن شود، لکه‌های تیره‌ای در دندان‌ها ایجاد شده که بر اثر تخریب مینای دندان به وجود می‌آید که به آن فلورسیس دندان می‌گویند و عارضه‌ای برگشت‌ناپذیر است.

۸۹ ۱ ابتدا گرمای گرفته شده توسط ۷۵g اتانول برای فرایند تبخیر را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{75g C_2H_5OH}{46} = \frac{x kJ}{36/18} \Rightarrow x = 60 kJ$$

سپس همین مقدار گرما را برابر گرمای آزاد شده ضمن سوختن کامل ۱/۲۵g آلکین مورد نظر (C_nH_{۲n-۲}) قرار می‌دهیم تا شمار کربن‌های آن را به دست آوریم:

$$\frac{1/25g C_n H_{2n-2}}{14n-2} = \frac{60 kJ}{|-1920|} \Rightarrow n = 3$$

آلکین با ۳ کربن (C_۳H_۴) دارای یک پیوند C≡C و یک پیوند C—C است. اکسیژن از اوزون پایدارتر است. سایر موارد درست مقایسه شده‌اند. افزایش دما سبب افزایش سرعت همه واکنش‌های شیمیایی (گرماگیر و گرماده) می‌شود.

۹۲ ۴ فلزات قلیایی هم با آب سرد و هم با آب داغ به شدت واکنش می‌دهند. همه عبارتهای داده شده درباره واکنش مورد نظر نادرست است.

بررسی عبارتهای نادرست:

عبارت اول و دوم: هیدروژن پراکسید در دمای اتاق به کندی تجزیه می‌شود در حالی که افزودن دو قطره پتاسیم پدید، سرعت واکنش را به طور چشم‌گیری افزایش می‌دهد.

عبارت سوم: تجزیه هیدروژن پراکسید یک واکنش گرماده است و در آن پایداری فرآورده‌ها از واکنش‌دهنده بیشتر است. عبارت چهارم: به دلیل تولید گاز در این واکنش و خروج گاز از درون گرماسنج لیوانی، نمی‌توان ΔH این واکنش را درون گرماسنج لیوانی محاسبه کرد.

۹۴ ۲ عبارتهای دوم و سوم درست‌اند.

بررسی عبارتهای نادرست:

عبارت اول: قاووت گردی مغزی است که زودتر از مغز خوراکی‌ها فاسد می‌شود. عبارت چهارم: حذف اکسیژن از محیط نگهداری مواد غذایی سبب افزایش زمان ماندگاری و بهبود کیفیت آن‌ها خواهد شد.

۹۵ ۲ • افزایش دما (گرما دادن) سبب افزایش سرعت همه واکنش‌های شیمیایی می‌شود.

• افزایش فشار فقط بر روی واکنش‌هایی مؤثر است که حداقل یک واکنش‌دهنده گازی دارند.

• استفاده از پودر منیزیم به جای براده آن، سبب بیشتر شدن سطح تماس واکنش‌دهنده‌ها شده و احتمال برخورد آن‌ها با هم را افزایش می‌دهد.

• افزودن سدیم هیدروکسید (باز) به مخلوط واکنش‌دهنده سبب مصرف اسید HCl(aq) و کاهش غلظت آن و در نتیجه کاهش سرعت واکنش می‌شود.

• افزایش حجم بدون تغییر در غلظت محلول سبب افزایش سرعت واکنش نمی‌شود.

زمین شناسی

۹۶ ۱ در مطالعات آغازین یک پروژه به منظور نمونه‌برداری از خاک یا سنگ پی‌سازه، گمانه‌ها یا چال‌های باریک و عمیق در محل احداث سازه حفر شده و در آزمایشگاه‌های تخصصی مقدار مقاومت آن‌ها در برابر تنش‌های وارده مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۹۷ ۴ سنگ رسوبی شیل به دلیل تورق و سست بودن در برابر تنش مقاوم نیست و در نتیجه تکیه‌گاه خوبی برای سازه‌ها نمی‌باشد.